YÜRÜYÜŞ

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

HAFTALIK SIYASI HABER VE YORUM DERGISI SAYI: 256 4 MART 1980 10 LIRA

Bu kavga hürriyet kavgası

Pravda'nın Türkiye yorumu

5. SAYFADA

EGE EKİCİ TÜTÜN PİYASASI

SEFALETİN ADINA "BAŞ FİYAT" DEMİŞLER...

Ege ekici tütün piyasasında bu yıl ilan edilen 130 lira neyin fiyatıdır? Tütün üreticisini sefaletin katmerlisine, umutsuzluğun karanlığına itmenin mi, yoksa tütün tüccarına yılların en büyük vurgununu sağlamanın mı fiyatıdır? 130 lira, piyasanın kasıtlı olarak geç açılmasıyla, geçim sıkıntısı içindeki üreticinin, elindeki tütünü yok pahasına tüccara kaptırmasının; tütününü, piyasanın açılmasına kadar zor bela koruyabilen üretici açısından ise, girilen çıkmazın fiyatıdır.

Gümrük ve Tekel Bakanı Bay Ahmet Çakmak, ortalama fiyatın 100 lira dolaylarında oluştuğunu iddia edebildi. Oysa gerçek saptamalar ortalama fiyatın 65 liraya düştüğünü gösteriyor. Bu kepazelik, son yıllarda ilk kez ortalama fiyatın, baş fiyatın yarısına kadar düşmesinin adıdır!

Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Sami Doğan, durumu şöyle değerlendiriyor:

"Odamızın yaptığı maliyet hesaplarına göre, artan hayat pahalılığı karşısında baş alım fiyatı en az 190-200 lira olmalıydı. Üretici bu sezonu, gırtlağına kadar borca gömülerek kapatacaktır. Alım politikasındaki yanlış uygulamalar nedeniyle rekoltede de düşüşler olmuştur. 1979 rekoltesi, 1978'e göre yüzde 56 oranında azalmıştır."

Şimdi –rakamları sevmeyenlerimiz dahil– dikkatle okuyalım ve bir "durum muhakemesi" yapalım:

Elinde geçen yıldan 44 bin tonluk stok bulunan özel sektör, devalüasyon öncesinde alımlara girmeyeceğini açıklamıştı. Ve tütün ihracatına 47 liralık primli kur uygulamasına rağmen ekleyebilmişti: "Kilo başına 10 liralık bir fon kesintisi vardır, dışsatımı özendirici hiç bir önlem alınmamıştır."

Devalüasyon sonrasında ise, elindeki stok tütünün değeri birden bire iki katına çıkınca, sayın özel sektör kıvrak bir manevrayla 'ihracat yapmama kararı'ndan vazgeçmiştir.

Sigara üretiminin özel sektöre devri tezgahlarının yoğunlaştığı bir dönemi yaşıyoruz. Bu tür tezgahların, dış dayatmalar ve iç önlemlerle bütünleştiği bir karanlık dönemi. Bu dönemde özel sektörü güç durumda bırakmaya paşa gönlü razı olmayan Demirel hükümeti, geçen yıl destekleme alımları için Tekel'e (bu Tekel, o tekellerden değil) açtığı 14 milyar liralık krediyi bu yıl 2 milyar lira kısmıştır. Bu kredi, saptanan baş fiyatla 130 bin tonluk Ege Tütün Rekoltesinin ancak 92 bin tonunu karşılayabilecektir. Geriye kalan bölüm ise, özel sektör tarafından karşılanacaktır.

Fındıkta, pamukta, çayda aynı oyunlar ses verecek midir bilemeyiz ama, eninde sonunda bu baş fiyatın fiyatını kim ödeyecektir, bu şimdiden bellidir. Gün ola, harman ola!

BANDIRMA

★ KİTLELER AYAĞA KALKTI!

Bandırma'daki kitlesel mitingden pankartlar:

- Hayat Pahalı - Can Ucuz
- Zamları Esnaf Değil - Demirel'le IMF Yaptı
- 100 Gün Doldu - Hayat Çekilmez Oldu
- Demirel Kıratını Gönder - Traktörümüze Koşalım
- Analar Bacılar - Zamlara Karşıdar

Pahalılığa, zamlara ve faşist saldırılara karşı düzenlenen mitingde Bandırma'lı kadın-erkek binlerce işçi, köylü, emekçi, binlerce ilerici, demokrat ve bilimsel sosyalist, büyük bir kararlılık içinde demokratik direniş haklarını kullandılar.

23 Şubat günü Bandırma'lılar zamlara, baskı ve kıyımlara karşı, faşizm tehlikesine karşı, demokrasi cephesinin örülmesi yolunda önemli bir adım attılar. Demirel hükümetinin tutumunun, tekellerin istemlerini yansıttığı ve halkla alay etmek anlamına geldiği belirtilen mitingde, çok sayıda emekçi kadının bulunması, yaşam koşullarının dayattığı bir zorunluluk olarak değerlendirildi.

Çalışmaların başından mitingin bitimine kadar sınıf disiplinleriyle örnek bir tutum içinde olan Genç Öncüler, gençlik örgütlenmesine son verdirilemeyeceğini Bandırma'da da kanıtladılar.

Kitlelerin demokratik direnişi durdurulamaz!

GİRESUN

★ FİSKOBİRLİK EMEKÇİLERİ KAVGAYA HAZIR!

Fiskobirlik'te sessizlik ve gerginlik hüküm sürüyor. Gerginliğin başlıca nedeni, işyerlerindeki yönetim değişikliğiyle başlatılan baskı ve sindirme politikası. Henüz kıyımlar başlamadı. Ama işçiler sessiz ve kararlı bekliyorlar. İşçiler hazır. İşçiler demokratik haklarından kolaylıkla vazgeçmeye niyetli değil.

Kıyım başlarsa, tekelci sermaye ve güdümündekiler, Tariş ve Antbirlik'ten aldıkları cevabı, Fiskobirlik'ten de alacaklar.

ORDU

★ ONBİNLER HAYKIRDI! "BU KAVGA FAŞİZME KARŞI BU KAVGA HÜRRİYET KAVGASIDIR!"

Tarih 23 Şubat. Ordu, tarihinin görkemli günlerinden birini yaşıyor. Orta ve Doğu Karadeniz bölgesi emekçilerinin katılımlarıyla DİSK öncülüğünde gerçekleştirilen yığınsal miting, tekelci, gerici güçlere ve faşistlere korku saldı. Korkuyorlar. Rize'den Samsun'a tüm bölgeden gelen, örgütlerinin pankartları altında coşkuyla ve hınçlı yürüyen onbinlerce anti-faşistten, ilericiden, demokrattan, bilimsel sosyalistten korkuyorlar. Ve onbinler haykırıyor: "Faşizme karşi görev başında!"

Mitinge katılan tüm sendikalar, meslek ve gençlik örgütleri, siyasal gruplar, baştan sona ortak eyleme sahip çıkma yolunda örnek bir titizlik gösterdi. Ordu mitingi, faşizme karşı eylem birliği ve cephe yolunda önemli bir kazanım sağladı.

DİSK Genel Başkanı Baştürk de konuşmasında, örgütlü oldukları her yerde olduğu gibi Karadeniz'de de, DİSK'in faşizme karşı görev başında olduğunu önemle vurguladı. Baştürk sözlerine, Fiskobirlik'te faşistleştirme girişimleri başlatırsa, işçi sınıfının sessiz kalmayacağını ekledi.

BAŞYAZI

FAŞİZM, CEPHE VE TEK PARTİ

Faşist tırmanışı durdurmak, faşist diktatörlük tehlikesini önlemek ve tek devrimci bir demokratik iktidarı kurmak için demokrasi güçlerinin tek bir cephede birleşmesinin kaçınılmazlığı, ulusal ve uluslararası deneylerin bir sonucu olarak bütün açıklığıyla ortada. Türkiye'de de demokrasi güçleri bu gerçeği her gün daha büyük bir açıklıkla kavrıyorlar. Bilimsel sosyalistlerin cephe politikası ülkenin dört bir yanında güç ve eylem birliklerini geliştiriyor. Tek bir demokrasi cephesinin taşları üstüste konuluyor.

Faşizmin ve gericiliğin saldırılarının püskürtüleceğinin, kazandıkları mevzilerin ellerinden alınacağının ve devrimci bir demokratik iktidara, oradan devrim sürecinin daha ileri mevzilerine varılacağının bilinci, işçi sınıfının en dövüşken unsurlarını tutuşturuyor.

İşçi sınıfının devrimci ateşi dün Tekel'de, Tariş'te; bugün tekstil işçilerinin grev çadırında harlanıyor. İşçi sınıfının en dövüşken kitlesi, metalurji işçileri grev gömleklerini giymeye hazırlanıyorlar. İşçi sınıfı demokrasi cephesinin önderliğine hazır olduğunu, bu görevi üstlenip zafere ulaştıracağını gösteriyor.

Demokrasi güçlerinin tek bir cepheye ihtiyacı var. Demokrasi cephesinin de işçi sınıfının öncülüğüne. Buraya kadarı artık bilimsel sosyalist kadroların açıkça kavradığı bir gerçek. Ne var ki, doğruların genel olarak kavranması her zaman doğru politikaları doğuramıyor. Doğruların öğrenilmesi yaratıcı bir kavrayışa ulaşmayınca, devrimci hareketin her aşamadaki somut sorunlarını tesbit etmek ve çözmek mümkün değil. Faşizme karşı mücadelenin öğretmeni Dimitrov şöyle diyor:

"Önceden tasarlanmış bütün kalıplara karşıyız. Herhangi bir yerde, ya da her yerde belli kalıplara göre davranmak yerine somut durumu – belli bir yer ve zaman içinde – ele almak ve buna göre davranmak istiyoruz. Değişik durumlarda sosyalistlerin davranışları aynı olamaz." (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, Ser Yayınları, 1. Basım, s. 148)

Somut durumu kavramamakta ve tasarlanmış kalıpları değişen durumlara zorla uydurmaya çalışmakta direnenler için ne kadar öğretici. Kendilerine yükledikleri hakedilmemiş misyonun dar perspektifi içinde hâlâ yaşamın reddettiği kalıplarla, basitleştirilmiş yöntemlerle sınıf hareketinin en karmaşık sorunlarını çözmeye çalışanlar için ne kadar öğretici.

Bu öğreticiliğin ışığında, bugün bilimsel sosyalist kadroların kavraması gereken bir gerçek, açıkça ortaya çıkıyor. Faşizme karşı mücadeleyi yanlışsız yönetecek ve zafere götürecek güçlü bir bilimsel sosyalist Parti gerekli. Türkiye İşçi Partisi, bu gerçeği açıklıkla saptadı. Bilimsel sosyalist kadroların tek bir doğru program etrafında ve tek bir örgüt çatısı altında toplanmasının önemini ısrarla vurguladı. Tek ve güçlü bir bilimsel sosyalist Partinin cephenin örülmesi ve zafere ulaşması için gerekli yaşamsal önemini, ülke gerçeğinin bugünkü sürecinde formüle etti:

"Partimiz ve en genelinde bilimsel sosyalizm ve proletarya enternasyonalizmini kendi teorik ve pratik temelleri olarak ele alan, bilimsel sosyalist platformdaki iki hareket arasındaki ilişkilerin sağlıklı bir gelişme göstermesi büyük önem taşımaktadır. Bu kapsam dışında bilimsel sosyalist kadro niteliğini taşıma potansiyeline sahip başka dağınık kadroların bulunmasına rağmen, bilimsel sosyalist hareketin birliği görevinin temel çerçevesi, bu çerçevedir." (TEK PARTİ TEK CEPHE, s. 89)

Demokrasi ve sosyalizm mücadelelerinin başarısı her ülkede tek bir bilimsel sosyalist partiye ulaşılmasına bağlıdır. Elbette bunu başarmak kolay değildir. Ve bu hedefe ancak karmaşık bir mücadele süreci sonunda varılabilecektir. İşçi sınıfının çoğunluğu, politikleşmiş unsurlar ve bilimsel sosyalist kadrolar sınıf düşmanlarına karşı birlikte mücadele içinde yoğrulacak, tek bir yüce amaç için görüş birliğine varacaklardır. Onun için bilimsel sosyalistler, *tekleşme* sorununu taktik bir sorun olarak görmüyorlar. Tek ve güçlü bir Partinin demokrasi cephesinin örülmesi ve zafere ulaşması için bir manivela olduğunu, ama tekleşme sürecinin de eylem birliğinden geçerek gelişeceğini görüyor ve bu yolda kararlı bir mücadele sürdürüyorlar.

Bugün, kendilerine yükledikleri hakedilmemiş misyonu biçimsel olarak koruma kaygısı yüzünden tek partiye ulaşılması ile tek cephenin örülmesi göremeyenlerin; dar kalıpları, basitleştirilmiş yöntemleri aşarak bilimsel sosyalist platformda birlik sorununu kavramaları için mücadele, faşizme karşı mücadelenin zafere ulaşması için büyük önem taşıyor.

Kitlelerden, işçi hareketinden ders almayan, kendi teorik darlıklarından hoşnut sekterlerin, birleşik bir demokratik cephe oluşmasına, her şeyden çok zarar verdiklerini uluslararası hareket artık iyice öğretti.

Bilimsel sosyalist hareketin zaaflarından kurtulması, demokrasi güçlerinin zaaflarından kurtulmasına ivme kazandıracaktır. Bu görevi kavramayıp, gereklerini yerine getirmeyenler de elbette tarih önünde en ağır sorumluluğu taşıyacaklardır.

GÜNDÜZ MUTLUAY

TEKSTİL İŞÇİLERİ SINIF CEPHESİNDE

"TÜM TEKSTİL ÜYELERİNİN, GREVDEKİ TEKSTİL İŞÇİLERİNİN TOPLU SÖZLEŞME DÖNEMİNDE ENFLASYON, SATIN ALMA GÜCÜNÜN DÜŞMESİ, İŞSİZLİĞE KARŞI SENDİKAL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER İÇİN, İŞÇİLERİN ÇIKARINA GERÇEKTEN CEVAP VERECEK SOMUT VE İLERİ HAKLAR İÇİN VERDİKLERİ MÜCADELEYLE DAYANIŞMA İÇİNDEYİZ. İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ, SENDİKALARIN BİRLİĞİ, İŞÇİLERİN HAKLARI İÇİN VERİLEN MÜCADELEDE GÜÇLÜ BİR SİLAHTIR."

(ULUSLARARASI TEKSTİL SENDİKALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ)

Tekstil Sendikası'yla, Tekstil İşverenleri Sendikası arasında sürdürülen 8. dönem toplu sözleşme görüşmelerinde işverenlerin uzlaşmaz tutumu sonucu ortaya çıkan uyuşmazlık, geçtiğimiz hafta karşılıklı grev ve lokavt kararlarının alınmasına neden oldu.

Tekstil, 77 işyerindeki 30 bin üyesiyle grevleri kademeli olarak başlattı. İlk hafta içinde 13 işyerinde 6 bin tekstil işçisi grev çadırını kurdu. Şişli'de Neyir, Sarper, Örtel, Bakırköy'de Edip, Yedikule'de İleri Mensucat, Kasar Boyacılık, Topkapı'da Muhteşem Kot, Çerkezköy'de Oinarsu, Gümüşsuyu, Bursa'da Bisaş, Anadolu Hisarı'nda Keten Kendir, Eyüp'te Oinarsu fabrikalarında coşkuyla çalındı savaş alanlarına.

Daha grev kararıyla birlikte işverenlerin yalan kumkuması başladı. Halit Narin, "DİSK'in ideolojik grevlere hazırlandığını, ekonomiyi baltalamak için her yola başvurulduğunu, oysa kendilerinin işçilere her türlü maddi olanakları tanıdıklarını" söylüyordu.

Oysa gerçek ortadadır ve tekstil işçileri bunu bilmektedir. Bugün tekstil işkolunda ortalama net günlük ücret 150-200 lira arasındadır. Tekstil patronları bu dönem sarı Teksif'le imzaladıkları toplu sözleşmeyle işçilere birinci yıl brüt 200, ikinci yıl yine brüt 200 lira ücret artışı verdiler. Bu, günlük ücrete net olarak 100 lira artış anlamına gelmektedir. Günlük net 250 liraya, ikramiye ve diğer haklar da eklenirse 300-350 lira iki yıl için tekstil işçilerinin alınterine biçilen fiyattır. Ya patronların mallara biçtikleri fiyat nedir?

Tekstil tekelleri bunalım içinde kıvranmaktadır. Türkiye'nin dışa bağımlı kapitalizmi hapı yutmuştur. Köhneyen gemi su alıyor. Geçici önlemler para etmiyor. Büyük gürültülerle, demokratik toplumsal muhalefeti göze alarak kotardıkları "ekonomik önlemler, devalüasyonlar" 2-3 ay bile dayanmıyor. Dış ödemeler dengesinin açığı büyüyor. Hammadde ve pazar sıkıntısı giderilemiyor. Döviz dar boğazı aşılamıyor. Enerji sorunu çözülemediği gibi, çözülme ümidi de taşınıyor. Bunalım içinde kıvranan tekelci burjuvazi, faturayı işçi, emekçi ve tekel dışı burjuvaziye ödeterek bunalımdan çıkmaya çalışıyor. Tekellerin bu aşırı kâr isteğiyle, emperyalizmin Güney Amerika Modeli dayatmaları üst üste denk düşüyor. İşçi ve emekçi yığınlara faşist diktatörlük dayatılıyor.

Tekstil grevleri, tekstil işçilerinin ekmek kavgasıdır. Tekstil işçilerine açlığa dayatan tekstil tekelleridir. Açlığa karşı tekstil işçilerinin başka tutacakları yol yoktur. Bunun için, zaten "bir parça" kalmış ekmeğine uzanan tekelci patronların elini kırmak için savaş alanlarındadırlar. Bu kavgayı sınıf onuruna yaraşır bir biçimde sürdüreceklerdir.

Tekstil işçileri, kendi grevlerinin, işçi ve emekçi yığınlara dayatılan faşizme karşı genel demokrasi mücadelesinin bir parçası olduğunu biliyor, üst örgütleri DİSK'in aldığı genel grev kararı perspektifiyle davranıyorlar.

Grevlerin zor koşullar altında geçeceği şimdiden görülüyor. Keten Kendir'de greve çıkıldığı gün, Anadolu Hisarı şube yöneticileri, asılan bazı pankartlar bahane edilerek gözaltına alınıp daha sonra bırakıldılar. Tekstil işçileri bu türden baskılara boyun eğmeyecektir.

Tekstil işçileri grevlerini, demokrasi güçlerinin eylem ve cephe birliği doğrultusunda faşizme karşı çevirmesini bileceklerdir. Tüm demokrasi güçleri tekstil grevcileriyle omuz omuza!

ÜTSB GENEL SEKRETERİ JAN KRİZ, TEKSTİL GENEL BAŞKAN VEKİLİ ÇELEBİ İLE GÖRÜŞTÜ

Dünya Sendikalar Federasyonu'na bağlı Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği Genel Sekreteri Jan Kriz, Türkiye'deki tekstil işyerlerinde başlayan ve büyüyen grevleri yerinde incelemek ve Tekstil Sendikası yöneticileri ile maddi ve manevi dayanışmanın koşullarını görüşmek üzere Türkiye'ye geldi.

Tekstil Sendikası Genel Merkezi'nde konuk sendikacılarla yapılan ortak basın toplantısında konuşan Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği Genel Sekreteri Jan Kriz, gerek gelişen grevleri, gerekse sendika yöneticilerine yapılan baskıları bildiklerini ve bu gelişmeleri yerinde incelemek için geldiklerini belirtti ve şunları dedi:

"Örgütümüz Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği'ne üye 60 örgütümüz ve 13 milyon üyemiz adına Türkiye'deki kardeşlerimizi tüm gücümüzle desteklediğimizi belirtirim.

"Kadın-erkek tekstil işçilerinin ve onların mücadelesini başarıya ulaştırma yolunda yardımcı olan diğer işkollarındaki işçilerin direnç ve kararlılığını görmekten kıvanç duyuyoruz.

"Tutuklama kararı verilen Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak kardeşimizle ilgili baskıları kınıyoruz. Aynı zamanda, haklı talepler için, sendikal hak ve özgürlüklerin tam olarak gerçekleşmesi için, demokrasi ve işçi sınıfının birliği için mücadele eden ve baskıya uğrayan tüm diğer kardeşlerimizi destekliyoruz.

"Bu görüşmeden sonra Cenevre'ye giderek örgütümüzün dayanışma için gerekli kararları almasını sağlayacağım."

TÜM İLERİCİ, DEMOKRAT SANATÇILAR GÖREV BAŞINA!

"Başta TRT Genel Müdürü Kasaroğlu'ndan olmak üzere şarkının sözlerinin değişmesi için bir çok tehdit ve baskı gördük. Bu anti-demokratik uygulamalardan sonra, bana verilen ödülü kabul etmiyorum."

24 Şubat akşamı canlı yayın sırasında milyonlarca TV izleyicisine bu mesajı ileten Sanar Yurdatapan, YÜRÜYÜŞ'e şunları söyledi:

"Bu tür baskılar ilk değil son da olmayacak. Ancak Demirel hükümetinin iş başına getirdiği zat'la birlikte baskıların daha da yoğunlaştığını söyleyebilirim. Kasaroğlu önce bir genelgeyle Ruhi Su ve Zülfü Livaneli'nin TRT'de duyulmasını ve görülmesini yasakladı. Sonra diğer ilerici, demokrat arkadaşlara geldi sıra. En küçük bir demokrat sese tahammülleri yok. Aslında Pet'r Oil ile ilgili uygulama bizce o kadar önemli değil. Ve sözlerde kesinlikle bir şey yok. Daha sonra besteci Özdemiroğlu'nun ağzı ile şarkı üzerinde hiçbir baskı olmadığı söylettirilmişse de, tekrarlıyorum, açık ve doğrudan baskılar olmuştur. Bunu kanıtlayan "Özdemiroğlu imzalı" bir belge elimdedir.

"Saldırı ve baskılar, tek tek kişilerin bireysel kararları değildir. Hakim sınıfların, burjuvazinin saldırısıdır. Buna karşı yürütülecek mücadele de açık ve tektir. Örgütlü mücadele. Kültür ve sanat alanındaki mücadele de örgütlü olmak zorundadır.

"Tüm ilerici kültür ve sanat adamlarının ve örgütlerinin, güçlerini birleştirerek uğraş vermeleri, mücadeleyi yükseltecek platformları oluşturmaları gerekmektedir. Başka çaremiz yoktur."

"Her şey onu en iyi kılanın olacaktır. Çocuk, onu sevmesini bilenin. Tarla, onu susuz komayanın."

İSTANBUL

BRECHT'İN KAFKAS TEBEŞİR DAİRESİ DOSTLAR TİYATROSUNDA

Selim Eyüboğlu

Dostlar Tiyatrosu tüm zorlukları göğüsleyerek bu sezon perdesini açabildi. Hem de büyük bir yazarın, önemli bir oyunuyla. Kollektif çalışmanın en iyi örneklerinden birini vererek.

Geçtiğimiz günlerde 82. doğum gününü kutladığımız Bertolt Brecht'in Kafkas Tebeşir Dairesi adlı oyununu, Paris'teki Özgürlük Tiyatrosu'nun (theâtre de liberte) yönetmeni Mehmet Ulusoy sahneye koydu. Can Yücel'in dilimize kazandırdığı oyunda müzik Paul Dessau'ya, masklar genç yaşta yitirdiğimiz Kuzgun Acar'a ait. Dekor, Metin Deniz'in. Geniş bir kadronun, özverili ve kollektif çalışmasının ürünü olan oyun, İstanbul Venüs Sineması'nda Pazartesi dışında her gün 20.30'da izlenebilir.

Bize, yeni bir toplumsal yaşantıyı ve onun yüksek ahlakını müjdeleyen bu oyuna, tüm ilerici, demokrat, sosyalist güçler sahip çıkmalı, Dostlar Tiyatrosu'nun ülkemizin politik ve sanatsal karmaşasının karanlığı içinde yükselttiği bu ışıklı çabaya omuz vermeliyiz.

Hürriyet'in okunmuşu da para ediyo

Okunmuş 25 Hürriyet 50 lira

Hürriyet'i okuduktan sonra atmayın. Okunmuş gazetelerinizi ilan edeceğimiz yerlerde veya seyyar ekiplerimiz aracılığı ile toplayacağız.

KAĞIT ZAMLARI VE BASINDA YOL AYRIMI

ASLI YAMANEL

- Artık kitap yasaklamaya gerek kalmadı
- Hürriyet eski gazete satışına başladı
- Milliyet'in yeni sahibinin demokrasi pazarlaması

Hükümetin, ekonomik yaşamı yeniden düzenleme kararlılığının yanı sıra düşün yaşamını da belirleme isteği açığa çıkmıştır. Kağıt üzerindeki zaten yetersiz olan devlet desteği kaldırılmıştır. Artık okurlar serbest piyasanın belirlediği kağıt fiyatlarıyla oluşmuş kitap, dergi, gazete alacaklardır.

Maliye bakanının dediği gibi, "artık kitap yasaklanmayacak, toplatılmayacak" çünkü kitap yayınlama olanağı ortadan kaldırılmış bulunuyor. Ya da Babıali devlerinin diliyle söylersek, artık "basında dev olan yaşayacak, küçüklere yaşama hakkı tanınmayacaktır".

Kağıt fiyatlarının yüzde 127 oranında artırılmasıyla, karaborsa kağıt fiyatları da birden bire inanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Küçük ölçekli gazeteler kısıtlı üretimden yeterince pay alamaz olmuşlar, kitap dergi yayımcıları, yayınevleri ise fiilen kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalmışlardır. Serbest piyasada kağıdın tonunun şimdiden 60 bin liraya tırmandığı söylenmektedir.

"Babıali'nin 5 gülü" denen günlüklerse, kağıt zammıyla birlikte fiyatlarını 10 liraya çıkardılar. Yeni fiyat, Hürriyet, Günaydın ve Tercüman'da ilk anda şok bir tiraj kaybına yol açtı. Ancak daha sonra bu düşüşün yüzde 30 dolaylarında donduğu görüldü.

Babıali patronlarının bu düşüşe razı olmayacakları açıktı. Hürriyet derhal "25 Hürriyet 50 lira" kampanyasına girişti. Hesap açıktı: Hem tiraj düşüşünü belli ölçüde önlemek, gazeteyi 10 değil, 8 liradan satıyormuş izlenimini tezgahlamak, hem de bir yandan kağıt açığını kapayarak bir yandan da 25 eski gazetenin (2.5-3 kg) bedeli olan yaklaşık 60 lirayı Seka'dan alarak kağıt ticaretini yürütmek.

Milliyet ise bir başka oyun peşine düştü. Koç, gazeteyi kullanarak "Milpa" adıyla bir pazarlama şirketi kurdu. Milliyet'in yeni sahibi, babıalinin 5 gülünün içinden sıyrılıp öne geçme hesabı yapmaktadır. Hem de bir taşla iki kuş vurarak. "Dayanıklı tüketim mallarının satışında düşüş var" haberini yayınladığı gün Milpa eliyle bazı dayanıklı tüketim mallarının 24 ay taksitle satış projesini halka açıklayarak.

Proje şimdilik tutmuş gözüküyor. Milliyet'in tiraj düşüşünden daha az etkilendiği söylenmekte. Ama bunda, birbiri ardına kapatılan ve çıkamaz duruma getirilen ilerici, demokrat basının susturulmasıyla birlikte Milliyet'te pazarlanan "demokrasi'nin de payı olduğu gizlenemiyor.

Mart kapıdan baktırır

Yiğit GÜNEL

"Mart kapıdan baktırır kazma kürek yaktırır."

Bu atalar sözüne uygun olarak havalar kötü giderse fueloilden tezeke, gazyağından oduna, kömüre kadar birçok yakacak maddesinin fiyatına bir takım adamlar, bir takım kapalı kapıların ardında zam yapıverecekler. Erken gelmeyen bahar, geniş halk yığınları için zorlu günlerin yaşanmasına, ceplerdeki paraların son kuruşuna kadar harcanmasına neden olacak. "Para parayı çeker" sözünü ters çeviren politikacılar şimdi, "Parasızlık parasızlığın kaynağıdır" düsturunu benimsediler. 1980 yılının Mart ayı, atalar sözünü tersine çevirmek başarısını gösteren politikacıların bu tutumunun sergileneceği ay olacak.

Gelelim Mart ayının gebe olduğu diğer olaylara. O zaman göreceğiz ki, belki birçok "siyasi"
dan baktırıp kürek yaktıracak bir ay olmaya adaydır.

Bütçe oylamasının hemen ardından cumhurbaşkanlığı seçimi gündeme gelecektir. Korutürk, yedi yıllık dönemini kapattığını açıklayarak son ziyaretlerini yapmaktadır. Ve bu bir seçim, AP azınlık hükümeti ile dışardan destekçileri arasından yeni bir dengenin arandığı bir sorun olarak ortada durmaktadır. MSP yeni cumhurbaşkanının "Batılı klübün" bir üyesi olmasını engellemek isteğini samimi olarak taşıdığını göstermek, bu konuda ciddi bir tavır almak zorundadır. MHP-AP işbirliği ise ne yönde, kimin üzerinde bir birleşmeye neden olacaktır? CHP MSP ile bir diyalog arayarak o denge üzerinde mi hareket edecektir, AP ile istenen temel işbirliğine yönelmede bu seçimi önemli bir adım olarak mı görecektir? Türkiye'nin yedinci cumhurbaşkanının asker kökenli olması isteği Mart 1980'de ne ölçüde ön plana çıkacaktır?

Cumhurbaşkanlığı seçiminin hemen yanında İsrail-Türkiye arasında temellendirilmek istenen bir yeni Cento'nun gelişmeleri yaşanacaktır. Washington'da bir takım uzmanlar bu sorunu tartışırlarken, Amerikalı gibi düşünen bazı Türkiyeli uzmanlar da bu konuda ikna çalışmalarını sürdürüyorlar. 1980 Mart'ında bu konu da gündemdedir.

1980 yılının Martayında 30 bin dolayında işçi grevdedir. Bir o kadar işçi grev kararının uygulanmasını, uzlaşmazlıkların sonuçlanmasını beklemektedir. Devalüasyonların ardından gelen zamlar toplu sözleşmelerdeki istekleri yetersiz ve anlamsız hale getirmiştir. Bu konuda da önemli adımlar bu ay içinde atılacaktır.

Şubat ayının son haftası içinde dünün zehir hafiyesi Faruk Sükan Türkiye'den buğday kaçırıldığı yolunda bir açıklama yapmıştır. Bunun ardından bu yıl buğday sıkıntısı olacağı ve ekmek sıkıntısının başgöstereceği söylenmiştir. Bu konu da Mart ayı içinde önemli boyutlarda gelişme gösterecek bir tartışmayı başlatabilir.

Anarşiyi onleme paketinden çıkanlar, vergi t... ...ları paketinden çıkacak olanlar da 1980 yılının Mart ayında yaşanacak olaylardır.

Kısasıyla, kapıdan baktıran Mart 1980, birçok siyasiye "Kazma kürek yaktıracak" gelişmelere gebedir.

NOT...

Koç'lar ve Şah'lar

Bundan iki yıl kadar önce TÜSİAD tarafından basın mensuplarına başkentteki Büyük Ankara Otelinde verilen bir kokteylde Vehbi Koç'un oğlu Rahmi Koç, orman yangınları konusu açılınca şöyle demiş:

"Orada asacaksın kardeşim! Başka çaresi yok!.."

"Peki bu sorunun sosyoekonomik temellere dayandığına inanmıyor musunuz?"

"Lafla vakit geçirecek zamanı yok bu işin; asacaksın!.."

O sırada bir gazeteci sormuş:

"Peki sigara kaçakçılığı konusu ne olacak? Sokak başlarında çocuklar Amerikan sigarası satıyor..."

"Onları da hemen orada!.. As bakalım, bir daha satabiliyorlar mı?.."

"Peki o çocukların ellerine o sigaraları verenler ve onların arkasındaki güçlere ne olacak?.."

Koçoğlukoç herhalde sorunun buraya gelip dayanacağını hesaplamamış olacak, yumuşamış biraz:

"Aslında kardeşim" demiş, "yabancı sermayeye, gel yap diyeceksin!.. Bu iş hallolur!.."

İşin ilginç yanı o kokteylde Rahmi Koç uzun uzun İran Şah'ını övmüş:

"Bak kardeşim, adam istediği yatırımı yapıyor. Bize böyle demokrasi lazım. Preslenmiş demokrasi!.."

Rahmi Koç ve onun şahsında ekonomiye ve siyasal iktidara egemen güçlerin felsefesini yansıtıyor bu sözler.

İçinde bulunduğumuz yıl ve önümüzdeki günler, yerli ve yabancı sermaye güçlerinin, artık tıkanma noktasına dayanan kâr alan ve sınırlarını ardına kadar açmak için siyasal ve toplumsal yaşamda girişecekleri komplolarla dolu olacağa benzemektedir.

Geçtiğimiz yıl devalüasyonlar, fiyat artışları, kaçakçılık ve karaborsa olmak üzere normal kanallar dışında elde edilen ek kârların toplamı nedir biliyor musunuz? 400 milyar lira!.. Yani milli gelirin yüzde 30-40'ına yakın bir rakkam...

Madalyonun ikinci yüzü ise bir küçük örnekle şöyle: Geçenlerde emekliye ayrılan bir işçi akrabam, emekli ikramiyesini bütün uğraşılarına rağmen alamadığını, kendisine sigortada para olmadığının söylendiğini anlatıyordu.

Büyük işverenlerin, genellikle fabrika ve işyerlerinde çalışan işçilerin sigorta primlerini SSK'ya yatırmadıklarını ya da bir kısmını yatırdıklarını bilirsiniz. Çünkü sigorta primlerini zamanında yatırmamanın cezası, bankadan alınacak kredilerden düşük olduğu için, patronlar SSK'ya prim yatırma enayiliğine düşmüyorlardı!..

Rahmi Koç'un mantığıyla yola çıkarsak, acaba başta aile holdingleri olmak üzere işverenlere ne hüküm biçmek gerek?..

Milli Güvenlik Kurulunda bugüne kadar acaba bu konular hiç konuşulmuş mudur? Ben olsam, bu gibi konuları Milli Güvenlik Kuruluna getirmeyi görev bilirdim. Örneğin ne yapıp yapıp, devleti, "en son Türk Devletini" göz göre göre kazıklayan kaçak Yahya Demirel ve iş ortağını Türkiye'ye getirtip cezalandırılmasını isterdim.

Örneğin, daha geçenlerde, Ankara-İstanbul karayolu üzerinde fiyat artırımını bekleyen milyonlarca liralık stoklanmış dayanıklı tüketim maddelerinin Türkiye'nin en büyük aile holdingine ait olduğunu Ankara Belediyesi ilgililerinden öğrenir öğrenmez konuyu Milli Güvenlik Kuruluna getirirdim.

Bu Rahmi Koç'un, geçtiğimiz Temmuz ayında Amerikan Leaders dergisinde yayınlanan yazısında "Türkiye'de yeni bir liderliği işbaşına getireceğiz. Türkiye'de ekonomik ve siyasal dönüşümleri, batılı ticaret ortaklarımız, dost ve müttefiklerimizle birlikte gerçekleştireceğiz" şeklindeki sözlerini okur okumaz, konuyu, Milli Güvenlik Kuruluna getirmekte tereddüt etmezdim.

Böyle bir ülkede, Rahmi Koç'lar vatanseverse, balıklar kavak ağaçlarından yere inmezler. Tekel, Tariş işçileri hain, Sabancılar, borsacılar, tüccarlar vatansever! Kaçakçılar, vergi düzenbazları, karaborsacılar, toprak ağaları vatansever!..

Türkiye'de daha düne kadar valilik yapmış bir kişi, o da, solcu değil, hatta ilerici bile değil, çıkacak, "kaçakçıların tayin yaptığı bir meslekte duramam" diyecek ve basacak istifayı...

Şu M. Ali Ağca'nın arkasındaki güçlere karşı çıkamayan "Huzur" avcılığına ne demeli?

Niçin acaba TÜSİAD, Odalar Birliği, MESS, TİSK ortak bir bildiri yayınlayıp "Abdi İpekçi'nin katili bulunsun" demezler. Oysa onlardan, bilim adamlarının katillerinin bulunması "fantazisi"ni isteyen de yok.

Bunlar Türkiye'de niçin sorun yapılamaz acaba?

Hürriyet, Tercüman, Milliyet gazetesi patronları TÜSİAD üyesidirler. Ötekiler ise diğer işveren kuruluşlarının üyesidirler.

Ama Sheraton otelinin "Merhaba" salonlarından başkentin siyasal kulislerine kadar öteden beri konuşuluyor, tartışılıyor:

"Örtülü mü olsun? Örtüsüz mü?"

Sözün gelimi böyle. Sınıf diktasının trigonometrileri hesaplanıyor. Açık faşizm mi? Kapalı faşizm mi?.. Hesapta demokrasi yok.

Daha iki yıl önce Şehinşah Rıza Pehlevi köpeğinin övüldüğü salonların duvarları olsa da söylese. O duvarlar bugünlerde gene neler neler duyuyorlar? Duyulanların iki yılda ne hale geldiği ortada olmasına rağmen. Tabü bunlar hep madalyonun bir yüzü. İkinci yüzünü görmek istemeyenler için, Şah'ı Panama'dan rica edip Gülistan Sarayına yerleştirecek değiliz a!..

Koç'ların gölgesinde Şah arayanlar, Şehinşahı unutmamalıdırlar...

Ferhat Gün

ABD "Anadolu" adlı savaş gemisi istiyor

Soğuk savaş ticaretinde Türkiye ne ödeyecek?

P.GÜN

NATO'nun Askeri Komite Başkanı Amerikalı Orgeneral Gundersen geçtiğimiz hafta Ankara'da yaptığı iki günlük temaslarını tamamlayıp Türkiye'den ayrılırken, Esenboğa havaalanında düzenlediği basın toplantısında şunları söylemiştir:

"- NATO içindeki ülkelerden hiç biri, Türkiye kadar Afganistan'daki olayların etkilerine açık değildir..."

Sözlerin açık ve sinsi anlamı altında yatan sahtekarlık ve şantaj, doğrusu artık ilginç değildir. Belki, bu sözlerin dokusunu oluşturan mantığın demode'liğidir ilginç olan.

"KÜÇÜK AMERİKA" SERÜVENİNİN SONU

1945'lerde hayali bir "Sovyet tehdidi" ve "Türkiye'den talep edilen üs ve boğazlar" yalanına dayandırılan soğuk savaşçılığın, 35 yıl sonra yeniden gündeme getirilmesine çalışılırken, ancak, "dön baba dönelim, hacılara gidelim" tekerlemesine benzer bir bezirganlığa dönüştürülmesi, gerçekten ilginçliğini yitirmiştir.

Dünya, o günkü dünya mıdır? Türkiye, o günkü Türkiye midir? Hele hele Washington iltihaplı gericiliğin ve gerilim politikacılığının, bu 35 yıl içinde, dinamiğini hiç kuşkusuz dünya sosyalist sisteminden alan barış ve yumuşama süreci içinde, bütün ilerici insanlığın gözünde sürekli teşhire uğraması, parça parça mahkum ve mahpus edilmesi hesaba katılacak olursa, bir kez daha sormak gerek:

- Dünya, o günkü dünya mıdır acaba

1945'lerin foto-montajcılığı foto-romana dönüşüyor. Senaryo aynı senaryo.. 1945'lerde Türkiye bu ticaretin faturasını "Küçük Amerika" olma serüveniyle ödedi, ya şimdi?... Türkiye "Anadolu" adlı savaş gemisi mi olacak?...

Amerika'nın patroniuğunu yaptığı emperyalist-kapitalist sistemin ve bu sisteme teslimiyet ve uyduluk politikalarıyla bağlı geri ekonomilerin ve siyasal yönetimlerin, dünyaya yeni bir soğuk savaş postu serme telaş ve çabalarına baktıkça ister istemez ünlü ihtiyar'ın öyküsü geliyor akla.

EMPERYALİZM FOTOĞRAFÇI DÜKKANINDA

Adam, fotoğrafçı dükkanından girer içeriye ve bir fotoğraf çektirmek istediğini söyler. Fotoğrafçı da adama, elindeki işi bitirene kadar, stüdyoya girmesini ve hazırlanmasını söyler. Fotoğrafçı tezgahdaki işini bitirip, stüdyoya girer ki, ne görsün? Koskoca adam, yerdeki keçi postunun üzerinde anadan uryan, sere serpe uzanmış yatıyor. Fotoğrafçının aklı çıkar şaşkınlıktan. Biraz kendini toparlayınca:

"- Affedersiniz ama siz nasıl bir fotoğraf istiyorsunuz?" diye sorar.

Müşteri, yerde, postun üzerinde mahçupça kaykıldıktan sonra kıkırdar:

"- Ben" der, "Bir bebeklik fotoğrafı çektirmek istiyorum da!..."

Dram, ilk algılandığı gibi salt "acıklı bir olay"değildir her zaman. Gülünçlü bir olayla, hazin bir olayın kesiştiği makasın keskin özünde yatar dram...

★ ★

Önceki haftalar içinde üst düzeyde bazı Amerikalı hava generalleriyle Ankara'da yoğun biçimde sürdürülen görüşmeler, geçtiğimiz hafta NATO generallerinin birbiri arkasından Türkiye'ye yaptıkları ziyaretlerle, ciddi gelişmelerin başlangıcına ilmiklenmiş bulunuyor.

Türkiye halkı, kendi bilgi ve iradesi dışında önemli kararların ipoteğine giriyor. Sorun, bir devletin bağımsızlık, egemenlik ve insanlık ailesinin eşit bir üyesi olma hak ve yetkilerini, bir başka devletin iki dudağı arasına bırakmasıdır. Bu devletlerden ilki Türkiye, ikincisi ABD'dir...

Türkiye bu noktaya nasıl geldi, ya da getirildi?...

Başkent siyasal kulislerinde bu soru özetle şöyle yanıt buluyor:

"- Demirel, bütün kartları ABD'nin eline vermeyi çıkar yol olarak gördü..."

"- Peki aksi halde ne olabilirdi?..."

"- Devrilirdi ve siyasal yaşamı biterdi!..."

Yorumlar doğru olsun ya da olmasın, ama, konuşulabilir hale geldiyse ortada ciddi bir durum vardır...

Kaldı ki, Demirel hükümetlerinde uzun süre Dışişleri Bakanlığı gibi önemli bir sorumluluğu yüklenmiş olan Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil'in şu sözleri unutulmamıştır.

"- CİA hükümetlerin altını oyar..."

Hatırlanacağı üzere Çağlayangil, 12 Mart'ın CİA tarafından gerçekleştirildiğini böyle açıklamış bir kişidir.

Bu durumda, Türkiye kamuoyu gelişmeleri endişe ile izlemekte haklıdır.

- Efendim, bunlar solcuların sözleri!...

Bugüne kadar böyle gelindi ve nereye varıldı?

Bir şarkı sözü yazarının ileri sürdüğü iddialar ile "vatan hainliği" damgası yiyecek kadar kavramların harc-ı âlem hale getirildiği Türkiye'de sosyalistlerin sözü şudur:

- Vatan hainliği öyle pek harc-ı âlem bir kavram değildir. Hele gele gerçekler ortaya çıktıkça ve çıkmağa başladıkça...

Bugün, soğuk savaş póstekisi üzerinde hayasızca, sere-serpe uzanan Washington politikasının odunlaşmış adaletleri sayarken, Amerikan emperyalizminin ve ona uydu politikaların önüne geçilmez dramına tanık oluyoruz... Ama halkımız ve bölge halkları için yaşamsal tehlikeler taşıyan bir dram... Sadece bunun için önlenmesi gerekli bir dram

* * *

Sorun, bu drama, seyircilik anlamında tanıklık etmek değildir elbette. Oyun çözümlenmelidir, teşhir edilmelidir.

Bir gerçektir ki, ABD, Afganistan olayı ile bu ülkeye yönelen CİA-Çin-Pakistan gericiliğine dayalı tezgahın açığa ve boşa çıkarılmasından duyduğu hırçınlığı, etkili ve yoğun bir propaganda perdesi altında saklamağa çalışırken, bu propagandanın gedik almadan, askeri ve politik çıkarlarına hizmet eder doruklara varmasını programlamıştır. Bu programlamanın Türkiye üzerine çökelen ağırlığı altında, Türk-Amerikan Savunma İşbirliği Anlaşmasına parafe edilme kolaylığı sağlanmış, Ege'nin Amerikan askeri çıkarlarına peşkeş çekilmesi anlamını taşıyan Rogers Planının ilk aşaması gerçekleştirilmiştir. Ege hava sahasının kontroluyla ilgili notamların kaldırılması, Başkan Carter tarafından gizlenemeyecek bir sevinçle karşılanmıştır.

Ancak bu arada, 1974 yılında Türkiye ile Yunanistan'ın karşılıklı yürürlüğe koydukları notamların kaldırılmasından sonra, geçtiğimiz hafta Yunanistan'ın Rogers Planı'na "hayır" dediğini resmen açıklaması, Ankara'yı kontrpiyeye düşürmekte gecikmemiştir. Ankara'nın bu soğuk duşu yaşadığı gün, NATO Askeri Komite Başkanı Gundersen'in Esenboğa'da bir basın toplantısı düzenlemesi oldukça anlamlıdır.

HİLELİ SATIŞ YA DA YENİ "CAMP DAVID"

Gundersen'in basın toplantısındaki şu sözleri acaba bir teselli vermek midir; yoksa "geçmiş olsun" mudur?

"- Güçlü bir Türkiye NATO için yaşamsal bir öneme sahiptir. Ülkeniz silahlı kuvvetlerinin büyük geleneklerini biliyorum. 1977 yılında Orta ve Doğu Anadolu'da gördüğüm askerlerinizin yüksek niteliklerinden etkilenmiştim. Fakat onların görevlerini tam olarak yapabilmeleri için modern silahlara da ihtiyaçları olduğunu biliyorum."

Gelişmeler, Karamanlis'in Rogers Planı için masaya otururken, ABD'nin koltuk altı avantajıyla pazarlık gücünü artırdığı yönündedir. Öte yandan, ABD'nin öteki koltuk alt'ları, Türkiye'deki işbirlikçi çevrelerin bir benzerine Mısır-İsrail sahte barış anlaşmasında raslandığı gibi yapay "barış" çığlıkları atmanın ardında, Amerika'nın Ege'ye demir atma olanağı sağlamasına duyulan sevinç gizlidir. Bugün Ege hava sahasının üs'leştirilmesi, yarın Ege suları altında Amerika'ya petrol arama ve bulma ihtimalleri açabilecek bağımlılıklar, soğuk savaş politikası ve onun değişmez amentüsü "Sovyet tehdidi" uyuşturucusuyla bütünleşmektedir. Türkiye'de sosyalist olsun olmasın, solcu olsun olmasın, ama beyninde ve yüreğinde bir parçacık yurtseverlik izi taşıyan herkes, soğuk savaşçılığın, aslında Türkiye'yi hileli satış şart ve oldu-bitti'lerine sürüklediğini, kabul etmek durumundadır.

Geçtiğimiz hafta başkentte önemli bir NATO trafiği gözlenmiştir.

NATO Askeri Komite Başkanı Gundersen gitmiştir, öbür gün NATO Başkomutanı Rogers gelmiştir. Rogers, geldiği günün akşamı Brüksel'e dönerken, bir gün sonra Ankara'ya yardımcısı Schmuckle gelmiştir ve Türkiye'de iki gün kalmıştır.

Gundersen ve Schmuckle'nin Türkiye'ye, görev süreleri dolduğu için "veda ziyaretleri" yaptıkları açıklanmıştır ama, bu gerekçeler işin "hem ziyaret, hem ticaret" yanını örtmeye maalesef yetmemektedir!...

Gelişmeler vahim bir yöne, Türkiye karanlık bir limana çekilmeğe çalışılmaktadır... Ülkemizin dünyada ve bölgede barış ve yumuşama politikalarına karşı, savaş geriliminin rotasına oturtulmaya çalışılması ibretle izlenmektedir...

Bu tablo, Türkiye'nin ve içinde bulunduğu bölgenin üzerine gökten meteor taşı gibi düşmemiştir. ABD'nin İran devrimiyle Ortadoğu'daki çıkarlarının alabora olması ve üstüne üstlük geçmiş Şah rejimiyle kurduğu köpeksi ilişkilerin, bütün dünyada ianetlenmekten yakasını kurtaramaması, emperyalizmi yeni güç dengeleri arama zorunluluğuna itmiştir. Dünya kamuoyunun ve bu arada Türkiye kamuoyunun gözüne mil çekilmesi için de soğuk savaş gerilimlerine ihtiyaç duyulmuştur. Afganistan dopingli propagandanın özü budur...

Peki, bu barış düşmanı soğuk savaş politikaları istediği sonucu sağlayabilecek midir?

Bir bütün olarak emperyalist-kapitalist sistem yapısal bir bunalımın olanca ağırlığını yaşamaktadır. Bünye, her uzvuyla, birbirini tamamlayan çelişik olumsuzlukları yaşıyor. Bir benzetme yapmak gerekirse, verem ve şeker hastalıklarını aynı anda yaşayan bir yapıdır bu. Verem hastalığının ilaç ve beslenme rejimi, şeker hastalığının ilaç ve beslenmerejimiyle taban tabana zıt yönleri göstermektedir. Beslenme ve ilacın z... sağlık değil, bir başka hastalıktır...

İsrail-Mısır sahte barış anlaşması bölgeye sağlık değil, sancı getirdiyse, Ege deoluşturulmasına sağlanan Pentagon dengesi de aynı akıbetten kendisini ergeç kurtaramayacaktır.

* * *

TAKVİM YAPRAKLARI

Bir kez daha tekrarlamak gerek, Afganistan Devrimi'nin tarihi Nisan 1978' dir. 27 Aralık 1979 ise bu devrime uzatılan enternasyonalist dayanışmanın ve bozulan emperyalist oyunların adıdır... Bunu kabul etmek için, en azından soğuk savaşçılığa değil, soğukkanlılığa gerek vardır.

Tarih, türkiye üzerinde hiç de ihtiyarca yorgun ve suskun durmuyor. Takvim yaprakları birbiri üzerine düşüyor.

Afganistan dayanak alınarak başla... lan propagandanın başlangıç tarihi 27 Aralık 1979...

O gün, 27 Aralık günü, "uyarı mektubu" veriliyor. Mektup, 2 Ocak günü kamuoyuna açıklanıyor. 9 Ocak günü Türk-Amerikan Savunma İşbirliği Anlaşmasının parafe edilmesi tarihi...

25 Ocak devalüasyon! Önlem paketi. Zamlar. Tariş olayları... Antbirlik hazırlığı. Tekel'de çevrilen oyunlar. Çukobirlik hazırlığı. Tekel'in özel sektöre devri planları. THY'nin özel sektöre devrinde adımlar...

DPT'nin lağvı. Tayin, sürgün ve kıyımlar...

IMF, AET, OECD, Dünya Bankası pazarlıkları. Federal Almanya'nın ekonomik amaçlı girişimlerine askeri amaçların da eklenmesi. Rogers Planı. İsrail ile gizli ilişkiler.

Ve anayasayı değiştirme hazırlıkları...Güney Kore benzeri rejim arayışları...

Ve bu ara başlıklar kadar önem taşıyan daha bir yığın unsur...

Bunların hepsi, "Türkiye'nin, Afganistan'daki olayların etkilerine bütün NATO ülkelerinden daha fazla açık" olduğu için midir, yoksa muvazaalı bir satışın gerekçeleri midir?

Tarih, artık bu gibi konularda yargısır: verirken fazla beklememektedir. Emsalleri vardır ve sorumlular ortadadır. Soğuk savaş ticaretinde Türkiye'yi kumara itenler, yaka numaralarının hesabını vermeye hazır olmalıdırlar...

Brejnev'in Moskova konuşması

"SEKSEN YILLARI GÜÇLENME VE GELİŞME YILLARI OLACAKTIR"

SBKP Genel Sekreteri ve SSCB Devlet Başkanı Leonid Brejnev, Moskova'da bir Seçmenler Toplantısı'nda yaptığı konuşmaya şu sözlerle başladı:

"Bu seçimler iki on yılın sınırında yapılıyor. Yeni bir on yıl başlıyor. Elbetteki gelecek, daima beklenmedik şeyleri, çok zor tahmin edilecek gelişmeleri bünyesinde gizler. Yine de biz komünistler, sekseni yılların komünist kuruluşta yeni başarılarla dolu olacağına inanıyoruz.

Yetmişli yıllardaki başlıca gelişme eğiliminin, Sovyet toplumunun birlik ve dayanışmasının daha da güçlendirilmesi olduğunu vurgulayan Brejnev sözlerini şöyle sürdürdü.

TARİH, BİZİMLE ÖZELLİKLE TEHDİT DİLİNDE KONUŞULMAYA YELTENİLDİĞİNDE, AYRI BİR GÜÇLE ORTAYA ÇIKAR!

"Bu dayanışma daha da güçlendirilecektir. Öncelikle ideolojik-politik dayanışma! Partinin ve halkın çok sıkı elbirliğinde, komünistlerle partisizler bloğunun sarsılmazlığında ifadesini bulan dayanışma!

"Sonra 'toplumsal' dayanışma! İşçi sınıfının köylülerin ve aydınların bozulmaz birliğinde, tüm toplumsal grup ve katmanların köklü çıkarlarının ortaklığında, kent ve köy, zihinsel ve fiziksel emek arasındaki farkların yavaş yavaş giderilmesinde ifadesini bulan dayanışma!

"Ve nihayet ülkemizdeki ulusların ve halk topluluklarının dayanışması. Bu dayanışma, Sovyet yurtseverliğinin ve enternasyonalizminin birbirine sımsıkı örülmesinde, tek bir Sovyetler Birliği halk ekonomisi bileşiminin kurulmasında, ulusal kültürlerin olumlu şekilde birbiriyle kaynaşmasında ifadesini buluyor.

"Dayanışma ve toplumun birliği, sosyalizmin eşi bulunmaz bir kazanımı, çok değerli ve yenilmez gücümüzdür. Kuşkusuz, bizim olduğu gibi emperyalistlerin de roketleri var. Onların da doğal zenginlikleri, yetenekli bilim adamları, mühendisleri, kültür adamları var. Ama onların birlik içinde toplumları yok. Ve olamaz da. Düşmanlarımız, tarihin, bizimle özellikle tehdit dilinde konuşmaya yeltenildiğinde, ayrı bir güçle ortaya çıktığını bilsinler!"

SBKP Genel Sekreteri daha sonra "Sovyet" örgütlenmesinin özelliklerini ele alarak şöyle dedi:

"Sovyetlerin gücü, onların yalnızca kitlesel oluşundan gelmiyor 'Doljnost' (görev) ve 'dolg' (borç) sözcükleri aynı kökten gelen sözcüklerdir. Her görevlinin halk önündeki borcunu — parti borcunu, hizmet borcunu, insanlık borcunu— sürekli anımsaması gerekir. Bu borcu yerine getirmede süreklilik göstermeyen, sözleriyle işlerini sağlamca bağlaınayan kişi. gerçek bir parti ve Sovyet görevlisi olamaz.

"KAHRAMAN VİETNAM'IN GÜVENLİĞİNE KİMSE GÖZ DİKEMEZ!"

Dış politika konularına geçerek sosyalist sistem ülkelerinin işbirliği ve dayanışması üzerinde önemle duran Brejnev, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Kardeş ülkelerin birliğinin gücü, sosyalist enternasyonalizmin gücü, Amerikalı, daha sonra da Çinli saldırganlarla savaşında Vietnam halkına gösterilen büyük destekte özellikle ortaya çıkmıştır. Eğer biri, barışa ve bu kahraman ülkenin güvenliğine tekrar göz dikmeye yeltenirse, gene böyle olacaktır.

KOMŞUMUZ TÜRKİYE VE DİĞER ÜLKELERLE İLİŞKİLERİMİZ...

Brejnev daha sonra SBKP ve SSCB'nin leninist dış politikasının her ülke halkının yaşamsal çıkarlarını esas aldığını belirterek şöyle devam etti:

"Dış politikamızm gücü, onun, gerek sosyalist sistem ülkelerinin, gerekse dünya nüfusunun büyük çoğunluğunun — en başta da sömürge boyunduruğundan kurtulmuş ve yeni, bağımsız yaşamı kurmak gibi zor bir işle uğraşmakta olan halkların — yaşamsal çıkarlarına uygun düşmesinden kaynaklanıyor. Sağlam barış, devletlerin egemenliğine ve halkların haklarına kesinlikle saygı gösterilmesi ve gerçekten eşit haklara dayalı uluslararası ilişkiler, bu ülkelere, en az sosyalist sistem ülkelerine olduğu kadar gereklidir.

"Büyük Hindistan ya da küçük Benin olsun, cumhuriyetçi Cezayir ya da monarşik Ürdün olsun, komşumuz Türkiye ya da çok uzaktaki Brezilya olsun, pek çok Asya, Afrika ve Latin Amerika devletiyle iyi ilişkilerimizi, işbirliğimizi böyle bir temel üzerinde geliştiriyoruz.

"Lenin'in öğütlerine bağlı kalan bizler, özgürlüğünü ve bağımsızlığını koruyan halkların her zaman yanındayız. Ancak yaptığımız yardımdan, hiçbir zaman yardım ettiğimiz ülkelere baskıda bulunmak için yararlanmıyoruz."

EMPERYALİZMİN ASKERİ KLİKLERİ VE TEKELLER YUMUŞAMAYA KARŞIDIR

SSCB Devlet Başkanı uluslararası durumdaki gelişmeleri ele alırken de şunları söyledi:

"Barışın güçlenmesi ve halkların kurtuluş savaşlarının başarıları, emperyalizmin savaşçı çevrelerinin hoşuna gitmiyor. Sosyalist ülkelerle kapitalist ülkeler arasındaki ilişkilerin gelişmesine, Avrupa Genel Konferansının basarısına nasıl karşılık verdiklerine bakınız: SALT-2 görüşmelerini ve anlaşmanın onayını sürüncemede bırakarak. Sedat'ı Arap birliği cephesini parçalayan bir ihanete kışkırtarak. NATO ülkelerine, bir silahlanma programını zorla kabul ettirerek.

"Barış ve yumuşama ancak azimli politik bir mücadeleyle sağlanabilir. Bu saldırganlığı, ancak barışsever devletlerin gücü ve halkların kararlılığı engelleyebilecektir.'

ABD VE ÇİN AFGANİSTAN'A ASKERİ MÜDAHALEYE SON VERMELİDİR!

L. Brejnev, Afganistan'da devrimci yönetime enternasyonalist yardım amacıyla bulunan Sovyet askeri kuvvetleri konusunda ise şöyle dedi:

"ABD, sözde rehin tutulan diplomatları kurtarma bahanesiyle deniz filosunu, devrimci İran'ın kıyılarına çekti, Afganistan'daki olaylara sımsıkı sarıldı.

"Oysa Bay Carter ve çevresi, Afganistan'da Rusların hiçbir 'müdahalesi' olmadığını, olamayacağını çok iyi biliyor. SSCB, Sovyet-Afgan Dostluk Antlaşması'nı esas almaktadır. Birbiri ardına üç Afgan hükümeti ülkenin, karşı devrimci güçlerin dışardan istilasından korunması için bizden ısrarla yardım ricasında bulundu.

"Amerikalılar, Çinlilerle el ele vererek, Afgan devrimi ve güney sınırlarımızın güvenliği için ciddi tehlikeler yaratan ve Afganistan'a Pakistan topraklarından yürütülen askeri müdahalenin öncülüğünü yaptılar. ABD, Afganistan'ın içişlerine müdahaleyi artırarak sürdürüyor.

"Tüm belirginliğiyle şunu açıklamak istiyorum: Afganistan hükümeti ve halkına yönelik tüm dış askeri müdahale biçimlerine tamamen son verilir verilmez, askerlerimizi geri çekmeye başlamaya hazır olacağız. ABD, Afganistan'ın komşularıyla birlikte bunu garanti etsin, işte o zaman Sovyet askeri yardımına gereksinim ortadan kalkacaktır.

"Sovyetler Birliği'ni hiç kimse korkutamaz. Gücümüz ve olanaklarımız çok büyüktür. Biz ve müttefiklerimiz, kendimizi her zaman koruyabilir, her türlü saldırıya karşı koyabiliriz. Hiç kimse bizi tahrik edemez. Askeri isteriye ve silahlanma yarışı 'doktrinine' karşı, dünyada barış ve güvenlik için sürekli mücadele doktrinini ortaya koyuyoruz. Lenin'ci dış politika bayrağını, barış, halkların özgürlüğü ve bağımsızlığı bayrağını, toplumsal ilerleme bayrağını sağlam ve yükseklerde tutuyoruz.

"İnsanların barışçı yaşamı, onların yaratıcı çalışması, mutluluğu ve manevi gelişmesi! İşte komünistler bunlar için yaşıyor ve savaşıyorlar! Biz, Sovyet insanları işte bunun için oy vereceğiz!"

---

* PRAVDA'NIN YORUMU:

"Türkiye'nin tehlikeli politikası"

SBKP Merkez Komitesi organı Pravda'nın 27 Şubat tarihli sayısında, Türkiye'nin dış politikasındaki gelişmeleri değerlendiren bir haber-yorum yayınlandı. Pravda'nın Ankara muhabiri A. Flippov imzasıyla yayınlanan ve Sovyet basınında Türkiye'ye ilişkin değerlendirmelerde yeni bir gelişmeyi ortaya koyan yazıyı kısaltarak sunuyoruz:

SİA ZORLA KABUL ETTİRİLDİ

"Amerikan emperyalizmi Afganistan ve İran'da fiyaskoya uğradıktan sonra Türkiye topraklarında daha sağlamca yerleşmeyi hesaplayarak stratejik mevzilerinde açılan gediği kapamaya çalışıyor. Washington, ortak savunma alanında işbirliği anlaşmasını Ankara'ya zorla kabul ettirmeyi başardı.

"Anlaşmaya göre, Türkiye topraklarına yerleştirilen 30 civarında Amerikan tesis ve üssü daimi statü hakkına sahip olacak. Bu tesis ve üsler, en yeni elektronik araştırma aygıtları kompleksinden, öncelikle Sovyetler Birliği'ni hedef alan nükleer silah ve taşıma araçları depolarından, çeşitli türde haberleşme merkezlerinden, ayrıca gemilerle birlikte Akdeniz'deki Amerikan 6. filosundan oluşuyor.

ABD'NİN BAŞLICA İLERİ KARAKOLU

"Geçen yılın sonunda iktidara gelen Adalet Partisi yöneticileri dış kredilerin alınmasında Washington'u ana kaynak olarak görerek Birleşik Devletlerle uzlaşma yoluna gittiler.

"'Politika' gazetesinin belirttiği gibi, bu uzlaşma, gerek Sovyetler Birliği'ne gerekse Akdeniz'in, Yakın ve Orta Doğu'nun ilerici devletlerine karşı ABD'nin Türkiye'yi başlıca ileri karakolu yapmaya karar vererek Türkiye ile ilgili politikasının bazı yönlerini yeniden gözden geçirdiği bir zamanda yapıldı. Ankara'da Amerikan-Türk görüşmelerinin başlamasına az bir zaman kala NATO güney kanadı silahlı kuvvetler komutanı Amiral Sbear, bölgenin Afganistan, İran ve diğer noktalarında meydana gelen olaylardan sonra, batının kalesi olarak Türkiye'nin öneminin aniden arttığını açıkladı ve askeri antlaşmanın, her türlü para ve silah yardımının yapılmasında acele etmeye çağırdı.

"Askeri uzlaşma ABD ve Batı'ya eğilim duyan sağcı güçler kampında bayram havası yarattı. Kitle iletişim araçları ile onlara katılan ırkçı yayınlar, silahlanma yarışı politikasını ve Türkiye'nin NATO'lu militaristlerin saldırganca emellerinin dümen suyunda sürüklenmesini alkışladılar.

SOL, DEMOKRATİK GÜÇLER TEPKİ GÖSTERİYOR

"Türkiye'nin ilerici demokratik güçleri ise bu uzlaşmaya tepki gösterdiler. Dışişleri Bakanı H.Erkmen'in ve diğer görevlilerin Amerikan üslerinin güya ülkede Türk Ordusu'nun denetimi altında bulunduğu konusunda inanca vermeleri de onları yatıştırmadı.

"Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve diğer solcu demokratik, toplumsal ve ilerici örgütler verdikleri demeçlerde Amerikan üslerinin, Türkiye'nin, Yakın ve Orta Doğu ülkeleri halklarının, Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinin asayiş ve güvenliğini tehdit anlamına geldiğini açıklayarak ABD ile yapılan antlaşmayı kınadılar.

Duyulan öfke Parlamentonun içine de yansıdı. Ana muhalefet partisinin 51 milletvekili, Amerikan-Türk askeri antlaşmasının kınanmasına katıldılar. Demeçlerinde, Türkiye topraklarındaki üslerinden yararlanması için Pentagon'a verilen iznin Anayasaya aykırı olduğu, ulusal egemenliği çiğnediği, bölge ülkeleriyle ilişkilerde zorluklara yol açabileceği belirtildi.

"Milletvekilleri Türkiye'nin bir dönüm noktasında bulunduğunu belirtiyorlar. İki seçenek var: Türkiye ya komşuları ve Yakın ve Orta Doğu halklarıyla birlikte barış koşulları altında yaşayacak ya da topraklarını, Amerikan üslerine teslim ederek komşularıyla ilişkilerini bozacak ve bir çatışma durumunda atom mezarı haline getirecektir. Milletvekilleri, okyanus ötesinde yaşayanların çıkarları için tehlikeye girmeye değmediğini biliyorlar.

"Burjuva gazetesi 'Cumhuriyet'te yazan tanınmış gözlemci İlhan Selçuk, Amerikan-Türk antlaşmasının 'tüm doğu ve batı halkları karşısında Türkiye'yi utanç verici duruma düşürdüğünü' yazıyor."

Bir direnişçinin arkasına sığınıp tetik düşüren polise açık mektup

Yüreğin var mı , yüreğin? Çocuğunun başını okşarken, ellerin dünyanın bütün çocuklarının başına değer mi? Çiçeklerini sular mısın? Sabahları insanlara günaydın der misin? Hiç duygulanır mısın? Gözlerin yaşarabilir mi? Korkar mısın?

Elindeki silahın bir gün dünyanın bütün silahlarıyla birlikte bir müzeye kaldırılacağını, hayır bir çöplüğe atılacağını düşündün mü hiç? Dünyanın döndüğünü, artık silahlara gerek kalmayacak günlere doğru döndüğünü biliyor musun? Söylesene bana, silahlardan korkar mısın?

Tariş'te neler oldu ey güvenlik görevlisi? Kimler öldü İzmir de? Kimler, kimlere işkence yaptı? Stadyumlar, tanklar, panzerler, uçaklar, helikopterler, makinalı makinasız tüfekler, komandolar, birlikler, timler, kimlerin çıkarı için yürüdü çalışan insanların üzerine? kimler geçti korkulu karanlığın içinden? Karanlıktan korkar mısın?

Korktuğun, hem de çıldırasıya korktuğun belli. Suç işliyorsun güvenlik görevlisi, onun için korkuyorsun. Bir "insan"ı kendine siper etmişsin. Sen asıl o insanın, yani halkın güvenliğini korumakla görevlisin. İnsandan kalkan yapıldığı nerede görülmüş! İşte sen yapmışsın! Yüzün de belli. Fotoğrafın da çekilmiş. Kimliğini gizleyemezsin. Suçlusun. Ve.. korkuyorsun!

TÜRKİYE'DE YÜRÜYÜŞ

Demokrasiye savaş ilanı

Son haftalarda bu sütunlarda sürekli dikkat çekilen bir olgu şuydu: Demirel hükümetinin kuruluşundan bu yana, ordu üst kademelerinden kaynaklanan yazılı ya da sözlü muhtıralar birbirini izlemiş ve giderek AP iktidarı, varlığını bu girişimlere dayandıran bir kimlik kazanmıştı.

Önceki hafta başından itibaren bu yönde yeni gelişmeler ortaya çıkmıştı. Erzurum'da yapılan bir askeri tatbikat dolayısıyla Genel Kurmay Başkanı'nın yaptığı konuşma, onu izleyen günlerde Günaydın gazetesine verilen bir demeç, aynı günlerde MGK toplantısından sonra yayınlanan bildiri, Demirel iktidarının, sırtını yeni yeni muhtıralara dayama çabasının bir ifadesiydi.

OLAĞANÜSTÜ HAL YASASINI TÜRÜN HAZIRLIYOR

Sözkonusu MGK bildirisi, hükümetin 'olağanüstü hal yasası" girişiminin açıkça desteklendiğini gösteriyordu. Geçtiğimiz hafta ise, AP Genel Merkezi'nde, bu yeni yasa hazırlığının oldukça ileri aşamalara vardığı duyuldu. Demirel, "normal yönetimle sıkıyönetim arasında bir yönetim biçimi" bulmak için giriştiği çabaları, partisi içinde de ordudan gelme parlamenter ve yöneticilerle birlikte sürdürüyordu. Çoğu 12 Mart döneminin kalıntısı olan Türün-Elverdi gibi bu kişiler, olağanüstü hal yasası hazırlığını üstlenmişlerdi.

Demirel'in hazırlıkları bununla kalmıyordu. Olağanüstü hal yasasının bir Anayasa değişikliğini gerektirdiği biliniyordu ve sıra böyle bir girişimin örgütlenmesine gelmişti.

İKİ İÇ SAVAŞ İLANI

Demirel'in emekli generallerinden Elverdi'nin, olağanüstü hal yasasıyla da yetinmeyip, açıkça Türkiye'de "savaş hali" ilan edilmesi talebinden birkaç gün geçmeden, benzeri bir çıkış bu kez 6. Kolordu ve Adana sıkıyönetim komutanından geldi. Maceracı-terörist gruplar tarafından öldürülen iki erin cenaze töreninde konuşan Korgeneral Nevzat Bölügiray şöyle diyordu:

"Bugün ülkemiz, yıllarca ihmallerin sonucu olan, ilan edilmemiş bir iç savaş yaşamaktadır."

Adana sıkıyönetim komutanı daha sonra şöyle devam ediyordu:

"İçinizden çıkan silahlı kuvvetlerin yanında maddi ve manevi yerinizi almak ve onun yanında anarşi ve terörden kurtuluş savaşına katılmalısınız."

Korgeneral Bölügiray'ın, "mevcut gerilimi daha da artırmak yerine, kanuni,. meşru ve özellikle hukuki tedbirlere olayların üstüne gitmeyi" öneren Oktay Ekşi gibi Hürriyet yazarlarının bile kaygısıyla karşılanan bu konuşması, bir süre önce Genel Kurmay Başkanı Evren'in demeçleriyle aynı paraleldeydi.

Bir başka paralellik ise, NATO istemlerine uyarak hükümetin Ege'deki "Notam-714" hattını kaldırması ve yine Evren'in bu kararı açık bir dille savunması arasında ortaya çıkıyordu. 1974'te Kıbrıs'a yapılan askeri müdahale sırasında yayınlanan bir "notam" ile Ege uçuş sahası sivil havacılığa kapatılmıştı ve bu NATO'nun ciddi rahatsızlıklarından birini oluşturuyordu. Şimdi ise, Yunanistan'ın yeniden NATO'ya sokulması girişimlerinin hızlanmasıyla, güney kanadındaki pürüzleri gidermenin ilk adımı 'Notam-714"ün kaldırılması oluyordu.

ADAPAZARI

KİTLELERE GÜVEN, FAŞİSTLERE KORKU

Adapazarı'nda 23 Şubat'ta "zamları, işsizliği, baskı yasalarını protesto yürüyüş ve mitingi" yapıldı. Miting hazırlıkları arasında Adapazarı, Düzce ve onlarca köyde 50 bin bildiri dağıtıldı, 3 bin afiş yapıştırıldı.

TİP ve Birlik Dayanışma tarafından düzenlenen mitinge, polisin önünde faşistler tarafından saldırıldı. Ama ne polis ne de faşistler mitingin yapılmasını engelleyebildi.

Mitingde bir Genç Öncü ile bir İlerici Genç konuşma yaptılar. Mitingden sonra TİP ve Birlik Dayanışma tarafından yapılan açıklamada "16 Şubat'ta Geyve'de yapılan mitingden sonra 23 Şubat Adapazarı mitingi, kitlelere güven, eylem birliğine yan çizenlere iyi bir ders ve faşistlere korku verdi. Bizler bundan sonra eylem birliğini genişletmek ve kalıcı kılmak yolunda savaşımımızı sürdüreceğiz." dendi.

MUĞLA

TİP İL SEKRETERİNİN EVİ ZORLA ARANDI

Turkiye İşçi Partisi Muğla İl Sekreteri Selahattin Özkök'ün evi 25 Şubat günü, ikisi gö revsiz sekiz sivil polis tarafından, zorla arandı. Özkök'ün Muğla dışında olduğu bir güne rastlatılan arama, sabah karanlığında gerçekleştirildi.

Herhangi bir gerekçe ve izin belgesi göstermeden kapıyı zorla açtıran polisler, Özkök'ün babası TİP İl Disiplin Kurulu Üyesi Murat Özkök'ü de tartakladılar.

Şimdi de mali baskı! YÜRÜYÜŞ'ÜN PARASI GASPEDİLDİ

Dergimizin Posta Çekleri Müdürlüğü'ndeki parası bloke edildi. Posta Çekleri Müdürü "Kapatılan dernek ve dergilere ilişkin durum resmen açıklık kazanıncaya kadar bu uygulama sürdürülecektir" dedi. YÜRÜYÜŞ'le birlikte birçok dergi ve derneğe yöneltilen bu işlem, yasadışıdır, keyfidir.

YÜRÜYÜŞ, gereken yasal başvuruları yapmıştır. Bu işlemin sahiplerinden hesap sorulacaktır!

---

gündemin başında

İkiz tehlike

Son ayların gelişmeleri, birbiriyle içiçe geçen iki sürecin aynı anda geliştiğini ortaya koymaktadır.

Bunlardan birincisi, açık faşist bir diktatörlük tehlikesinin sürekli yükselişi ve yakınlaşması; diğeri ise sivil-parlamenter görünümlü baskıcı, otoriter rejime geçiş yolunda fiilen gerçekleşen süreçtir.

Bu iki sürecin birlikte gelişmesine damgasını vuran olgu ise, militarist üst kademelerin iktidarı gitgide daha doğrudan paylaşması, örtülü-örtüsüz müdahalelerin sürekli birbirini izlemesidir.

Sıkıyönetimin ilan edilmesiyle birlikte resmileşen bu olgu, MHP destekli AP hükümetinin kurulmasından sonra hızla tırmanmaya başlamıştır. İşte, daha hükümet güvenoyu almadan önce Demirel'in programına MGK tarafından verilen destek; işte onu izleyen 1 Ocak muhtırası; işte hükümetle komutanlar arasında sıklaşan temaslar; işte doğrudan ya da basın yoluyla verilen demeçler ve nihayet işte sıkıyönetim komutanlıklarının son açıklamaları.

Emperyalizm ile işbirlikçisi tekelci büyük sermaye ve büyük toprak sahipleri açısından açık faşist bir diktatörlük hiç kuşkusuz "son çare"dir. Doğrudan bir darbe girişimini zorlaştıran birçok etmenin, ciddi risklerin varlığı bilinmektedir. Baskıcı-otoriter bir rejime sivil bir görünüm altında geçiş çabasının, militarist müdahalenin adım adım geliştirilmesinin temelinde bunlar yatmaktadır.

Ne var ki militarist üst kademelerin iktidarı paylaşması yolunda atılan her yeni adım, "son çare"ye, açık faşist bir darbeye başvurma eğilimini uzaklaştırmak şöyle dursun; tam tersine bunalımın giderilmesi için o adımın da yetersizliğini ortaya koymakta, bunalıma parlamenter burjuva maske altında çözüm bulma çabasının yeni bir iflasını kanıtlamaktadır. Dolayısıyla son çareyı bir adım daha yaklaştırmaktadır.

Kısacası ülkemiz, biri hızla yükselen, diğeri ise fiilen gerçekleşen "ikiz" bir tehlikeyle karşı karşıyadır. Bu iki tehlike arasında, sonuçları bakımından hiç kuşkusuz bazı ayrımlar yapılabilir; ama bu ayrımların, iki tehlikeden birini diğerine "yeğlemek"le sonuçlanması asla mümkün değildir. Söz konusu olan, iki tehlike karşısındaki mücadeleyi sıkı sıkıya birleştirmektir.

Başka türlü söylersek, iki koldan gelişen tehlikenin, demokratik güçlerin önüne koyduğu başlıca görev şudur: Faşist tırmanışı durdurmak ve geriletmek, demokratik hak ve özgürlükleri koruyup geliştirmek için mücadeleyi, anti-emperyalist, anti-faşist, anti-tekelci tüm güçlerin demokratik iktidarı için mücadeleyle birleştirmek. Demokrasi cephesini ve onun eylem programını, bu temele dayandırmak.

• mehmet aközer

Genç Öncüler Ordu mitinginde

FAŞİZM, BU KAN GÖLÜNDE BOĞULACAKTIR!

Faşist saldırganlar geçtiğimiz hafta İstanbul'da,Genç Öncülerin Beşiktaş'taki evini kahpece bastılar. Devletin tüm olanaklarını kullanan, özel olarak eğitilmiş insanlık düşmanı katiller, açılmayan kapıyı taradılar. Direndi Genç Öncüler. Beyinlerinde bilimsel sosyalizmin ışığı, yüreklerinde işçi sınıfı savaşçısı olmanın cesaretiyle direndiler.

Kapıya en yakın olan üçü vuruldu. Ali Çetinkaya ağır yaralandı. Naim ve Osman Oğuz anında, orada düştüler.

İstanbul'da dökülen kan, ertesi gün Ordu'da bir çağlayan oldu. Ertesi gün Ordu'da DİSK' in yığınsal mitingi vardı. İşçi, emekçi kitleler, genç bilimsel sosyalistler, ilericiler, demokratlar, yurtseverler, kahpece katledilen Genç Öncüleri faşizme karşı yükselen bir öfkeyle andılar. Ve hep bir ağızdan baykırıldı: "Hesap soracağız! Faşizmi ezeceğiz!"

İşçi sınıfı, son şanlı kavgadan zaferle çıkacak, faşizmi kendi kan gölünde boğacaktır!

ORDU

LOKMAN'IN MEZARINDAKİ KARANFİLLER SOLMAYACAK!

Lokman Hekim, İstanbul'da 20 Ocak Günü faşistlerce katledilmişti. Mahallesinde, faşizme geçit vermeyenlerin önderliğini yüklenen Lokman, emperyalizm ve uşakları karşısındaki mücadelede, ölümünden sonra da görevini sürdürüyor.

Ordu'da Lokman'ın cenazesini karşılayan yoldaşları, Genç Öncüler ve İlerici Gençler hep bir ağızdan faşizme karşı hınçlarını haykırdılar. Cenaze törenl, faşizme karşı bir kitle eylemine dönüştü. Gençliğin eylem ve cephe birliği bu törende somutlandı.

Şimdi Lokman'ın, köyündeki mezarında bir kızıl karanfil var. Hiç soldurulmayan ve soldurulmayacak bir kızıl karanfil.

RİZE

DİSK MİTİNGİ AFİŞLEMESİNDE GENÇLER GÖZALTINA ALINDI

Yaygınlaştırılan devlet baskısı, işçi sınıfının yasal bir mitingine yönelik olarak sürdürüldü. DİSK Ordu mitinginin afişlemesini yapan, 9'u Genç Öncü, 16 genç Rize'de gözaltına alındı.

Ama bu yasa dışı baskılar, ilericilerin, demokratların ve bilimsel sosyalistlerin mücadele inançlarını yükselten birer öfke kıvılcımı olmaktan öte bir önem taşımıyor. Kitlelerin, demokrasi cephesini örme yolundaki kararlılıkları, ne önlem paketleriyle, ne baskı yöntemleriyle geriletilebilir. Rize'li emekçiler, aydınlar, genç bilimsel sosyalistler DİSK Ordu mitingine kitlesel biçimde katıldılar.

★

Gençliğin ilerici, devrimci enerjisini antifaşist mücadelenin emrine vermeyi sağlayacak bir antifaşist, antiemperyalist, antişovenist gençlik platformunun oluşturulması ve bu platformun savrulmalardan uzak, disiplinli bir çalışma göstermesi yalnız gençlik için değil, tüm toplumda faşizmle mücadelenin en belli başlı güvencelerinden biridir.

(Tek Parti, Tek Cephe, s.80)

ODTÜ

FORUMA SALDIRI: 22 ÖGRENCİ TUTUKLANDI

ODTÜ'de, Tariş direnişinin başladığı gün düzenlenen foruma saldıran jandarmanın gözaltına aldığı 22 öğrenci tutuklandı. İçlerinde Genç Öncülerin de bulunduğu bu gençlere yakıştırılan suç, yasa dışı direniş, öğrenim özgürlüğünüve can güvenliğini bozmak.

Öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği, ilericilerin yıllardır korumaya ve sağlamaya çalıştıkları iki yaşamsal haktır. Şimdi, özellikle okullara saldırıların arttığı ve buna devlet terörünün de eklendiği günlerde, gerçeğin tersine çevrilmesiyle ilerici öğrencilerin okullarından uzaklaştırılması çabaları boşunadır ve sonuç vermeyecektir. Gençlik, eylem ve cephe birliği yolunda dayanışmasını yükseltecek, kazanılmış mevzilerini terketmeyecektir.

Faşizme karşı mücadelede hiçbir görev küçümsenemez, ertelenemez!

Günlük, yalın sorunlarla, istemlerle ilgilenmek, genel mücadelenin ayrılmaz - ve önemli - bir parçasıdır. Bu gerçek, anti-demokratik baskıların yoğunlaştığı, faşizm isterisinin kabardığı dönemlerde, sıcak mücadelenin ateşi içinde zaman zaman unutulmakta, eksik kavranmaktadır.

Bu durum, gençlik için, özellikle de öğrenci gençlik için daha da geçerli. Genel bir baskı, okulun faşistlerce ele geçirilmesi dayatmaları, saldırılar, öğrencilere yaşadıkları sorunları, güncel istemlerini unutturmaya yetebilmektedir.

Oysa akademik sorunlar öğrenci yaşamının önemli bir bölümüdür. Ekonomik yetersizlikler, gençliğin her an yaşamakta olduğu, her gün yeniden yaşadığı bir sorundur. Bunlar için yükseltilecek mücadele ise, anti-faşist mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

FAŞİZM NİÇİN TIRMANDIRILIYOR?

Tekelci burjuvazi faşizmi niçin tırmandırmaktadır?

Toplumu açlığa sefalete iteleyen ekonomik çözümsüzlüklerini, işçilere, emekçilere yükleyebilmek ve bunu sessizce gerçekleştirebilmek için. Tekelci burjuvazinin amacı, kendi iç sorunlarını, kendisinden bir şey istenmeyen bir ortamda çözüme ulaştırabilmektir. Faşizmi, faşist diktatörlüğü, bu amaçla halkın başına sarmaya uğraşmaktadır.

Faşizme geçit vermemek için, aynı zamanda aşından ekmeğinden kesilenlere de "hayır" demek şarttır. Bu yapılmaz, mücadelenin bu önemli yanı ertelenir ve sorunun yalnızca "dış yüzü" ön plana çıkarılır, bununla yetinilirse, düşmanın önemli kazanımlar sağlamasına da göz yumulmuş olur.

Gençler için de durum aynıdır. Genel olarak eğitim istemini yukarıda tutmadan, eğitimine uygun bir meslek, mesleğine uygun bir iş için dayatıcı olmadan, açlığa yoksulluğa, sefalete hayır demeden, faşist kurşunlara, faşist cinayetlere - ve doğaldır ki faşizme - karşı çıkmanın olanağı yoktur

Burjuvazi, uzun süredir yönetmenin kazandırdığı deneyimini,. kitlelere istemeleri gerekeni unutturmakta başarıyla kullanıyor. Kitleler, istemeleri gerekeni istemelidir. Kitleleri bu yönde seferber etmeden verilecek bir mücadele eksik kalmaya mahkumdur.

GENÇLİĞİN ÖNCÜLERİNE DÜŞEN GÖREV

Gençliğin yöneticisi olan örgütler onlara — işçi, köylü, öğrenci gençlere — ne istemeleri gerektiğini öğretmek, bu istemleri somutlamak zorundadırlar.Bu yöndeki mücadele ile genel anti-faşist mücadele arasındaki bağların nasıl kurulacağı gibi sorular anlamsızdır. Çünkü bunlar, birbiriyle iç içe olan mücadelelerdir.

Bu temel çevresinde, hiçbir çalışmayı küçümsemeden, en yalın, en gündelik işlerin bile genelin parçalarını oluşturduğunu unutmadan ve bu yolda atılacak adımları ertelemeden, anti-faşist mücadeleyi örgütlemek. İşte, gençliğin öncülerine düşen görevler!

ANKARA

ZÜLKÜF ANA YAŞIYOR

Zülküf Ana'nın katli ilericilere yıkılmak isteniyor.

Türközü mahallesine polis destekli faşist saldırı sırasında öldürülen Zülküf Ana, Türközü'nün düşürülmesi için kullanılmak isteniyor.

Bu amaçla, önce evi basılan ve ardından gözaltına alınarak üç gün boyunca işkence yapılan bir Genç Öncü'ye "İtirafname" imzalatılmaya çalışıldı. Genç Öncü direndi ve sonunda serbest bırakıldı. Sıkıyönetimin, bu "hızlı" çalışmayı başka ilericilerde de sürdürmesi bekleniyor. Ama emekçi mahallesi Türközü'nün düşürülmesi başarılamayacak. Zülküf Ana gençliğin anti-faşist mücadelesinde yaşayacaktır.

"YOLCULAR" FİLMİ ÜSTÜNE

YAVUZ PAĞDA İLE SÖYLEŞİ

•Sinemayla ilişkiniz, ne zaman, nasıl başladı?

*1970 yıllarında, senaryo çalışmalarıyla.

•Hem senaryo yazarı, hem yönetmen, hem de oyuncu olarak çalıştığınız bu ilk uzun filminizi, izleyiciler nasıl karşılıyor?

*Önce biraz yadırganıyor film. Düz bir hikaye değil, özünü hemen vermiyor. İzleyici açısından zor elbet. Ama asıl düşündüğüm, amaçladığım kesim, filmi henüz görmedi. Bu bakımdan, değerlendirme için ben de sabırla bekliyorum.

•Konuyu ve anlatmak istediğinizi kısaca söyler misiniz?

*Çukurova'yı görüyoruz. Tarlalar, buğdaylar, doğa! Yaşam, ne güzel... Peki, bozukluk nereden geliyor? Neden bu insanların büyük çoğunluğu tedirgin? Neden iş bulamıyorlar, yaşamları raslantılara bağlı? Neden yoksulluklar içinde insanlar? Neden? Yolcular, bozukluğun temeli olan üretim ilişkilerine dikkat çekmek istiyor. Anlatımı hem kolaylaştıran, hem zorlaştıran bir konu. Karmaşayla, yalınlık iç içe. Bilerek altına girdim bu yükün.

•Anlatmak istediğinizi anlatabildiniz mi?

*Bunun terazisi yok, ama yüzde altmış dolaylarında, evet. Her şeyin "meta" olarak görüldüğü, her şeye "kâr" amacıyla bakıldığı, özel mülkiyete dayalı üretim ilişkilerinin, bu niteliği değişmediği sürece, belli kesimin insanca, özgürce, sömürüsüz yaşaması olanaksız. Film bunu vurgulamak istiyor.

•İzleyiciye, belirgin bir seçim, bir çözüm öneriyorsunuz yani...

*Şematik bir çözüm öneriyor değilim. Film, bu olumsuzluklar içinde doğan, nicel ve nitel büyüme ile, nitel değişikliği yaratacak olan sınıfa doğru gidişle bitiyor.

EL SALVADOR'DA ABD İFLAS EDİYOR

Orta Amerika'nın en az toprağa ve en yoğun nüfusa sahip ülkelerinden El Salvador'da da Amerikan tipi çözümler iflas etmek üzere. Geçen yılın Ekim ayında El Salvador'da General Romero'nun faşist diktatörlüğü bir darbe ile yıkıldığı zaman yerine gelen, sivil ve askerlerden oluşan Hristiyan Demokratların sol kanadından oluşan cunta Washington'da endişeden çok rahat bir soluk alışa yol açmıştı. Washington, Nikaragua'da olup bitenlerden sonra aynı şeylerin El Salvador'da da yinelenmesinden korkuyordu.

Cunta, iktidara geldikten sonra ilerici görünümlü bir takım adımlar attı. Bunlar arasında tarım reformu ile ülkenin dış ticaretinin denetim altına alınması ve özel bankaların devletleştirilmesi ülkede hakim olan üç beş ailenin telaşa kapılmasına yol açtı. Bu arada General Romero'dan arta kalan faşist örgütlenme biçimi, yarı asker, yarı sivil kişilerden oluşan ORDEN adlı "devlet güçlerine yardımcı milis" örgütü, hâlâ Romero'ya bağlı generallerülkede ikinci bir iktidar odağını oluşturuyorlardı.

TOPRAK AĞALIĞININ SİLAHLI ÇETELERİ

Zaten cuntanın da köklü dönüşümlere pek fazla gönlü yoktu. Nitekim, reform kararlarının açıklanmasından sonraki gelişmeler bunu kanıtladı. Ülkenin zengin, komprador aileleri paralarını hızla ABD'ye aktarırken, Romerocu kişilerin elindeki "güvenlik" örgütleri de halka karşı sert tedbirler almaya, kan dökmeye başladılar. Tarım reformu taslağı daha kırsal alanlara ulaşmadan, reforma karşı çıkan toprak ağaları silahlı çeteler kurdular.

Bu gelişmelerden sonra Hristiyan Demokrat eğilimli cuntanın sivil ve asker üyeleri arasında fikir ayrılığı patlak verdi. Üç sivil cunta üyesi isti'fa etti. Yerlerine sağ eğilimli Hristiyan Demokratlar getirildi. Bu arada halk kitlelerinin hem kentlerde hem de köylerde mücadelesi hız kazandı.

EN KANLI GÖSTERİ

22 Ocak tarihinde başkent San Salvador'da ülke tarihinin en büyük gösterisi düzenlendi. Ve bu büyük gösteri ülke tarihinin en kanlı olayına dönüştü. 100000 kişinin katıldığı gösteride, halkın üzerine ateş açıldı. Ve ilerici görünümlü cuntanın yönettiği El Salvador'daki bu gösteride 67 kişi öldü, 250 kişi yaralandı. Daha sonraki olaylarda polislerin ve milislerin sokak ortasında her gün adam öldürmeleri olağan görüntüler oldu ülkede.

Şu sıralarda El Salvador'da iktidarı elinde tutan gerici-işbirlikçi güçler, ayakta kalabilmek için dış desteğe güveniyorlar. Washington da, Küba'daki Guantanamo üssünde, Karaiblerde sürekli manevralar yaparak bu çevrelere umut veriyor. Ama Nikaragua'da olduğu gibi halkın gücü ve savaşma yeteneği giderek artıyor. El Salvador'un da, Nikaragua'yı izleyerek bağımsızlığına ve halk iktidarına kavuşması artık gün meselesi.

Ortadoğu

İRAN'A KARŞI IRAK

•CIA ve SAVAK'ın yeni planları

Arapdiplomatik ve basın çevrelerinde yoğunlaşan haberlerde ABD ve İngiltere'nin, Irak'ı komşu İran'a karşı eylemlere itmek amacıyla bu iki ülke arasındaki gerginliği yoğunlaştırma çabalarını artırdıklarını ve devrimden sonra İran'dan kaçan Şab yanlılarını ve 'SAVAK'çılarını bu amaçla kullandıkları bildiriliyor.

Şah dönemінin generallerinden Oveysi'nin, Irak'taki eski İngiliz askerlerini de devşirerek ülkede terör ve kundaklama amacıyla çeteler kurduğu da ifade ediliyor. Oveysi ve onunla sıkı temasta bulunan Bahtiyar, bu eylemleri için gereken finansmanı CIA ve İngiliz gizli servisi Scotland Yard'dan sağlıyorlar. Yine aynı çevrelerin haberlerine göre, yıkıcı eylemlere katılan terörcülere ayda iki bin dolar kadar para ödeniyor.

General Oveysi'nin, ABD ve İngiltere'nin parasal desteğinin yanı sıra Irak yetkili makamlarının da yardımıyla, son haftalarda yaklaşık sekiz bin kişiden oluşan askeri birlikleri Irak-İran sınırına yığmış bulunuyor.

ASYA

SOVYET-HİNT ORTAK UZAY UÇUŞU

Asya'da barış ve uluslararası iyi ilişkiler zincirine yeni bir halka daha ekleniyor. Sovyetler Birliği-Hindistan arasında gelişmekte olan, dünyadaki barış ve yumuşama isteğinin yanı sıra, iki ülke halkının çıkarlarına da cevap veren yakınlaşma, bu alanda da ilk ürünlerini veriyor.

İndra Gandi hükümetinin, Sovyetler Birliği'nin 'Sovyet ve Hint kozmonotlarının ortak bir uzay uçuşu yapmaları" yolundaki önerisini kabul etmesi, siyasal gözlemcilerce iki ülke arasındaki dostluğun bir simgesi sayılıyor. Ortak uzay uçuşunun yakın bir gelecekte gerçekleşmesi için çalışmalar hızlandırıldı.

BAYAN BAŞBAKAN THATCHER KAYAYA ÇARPTI

İngiltere'nin "Demir Leydisi" Başbakan Margaret Thatcher sonunda ayağını taşa çarptı. İşçi sınıfına karşı düşmanca tavrını fütursuzca sürdürmeye kararlı olduğundan kendisine Demir Leydi lakabı yakıştırılan Thatcher, demir çelik işçilerinin grevi karşısında iktidarı elinden kaçırmak üzere. İngiltere'de Muhafazakar Parti hükümetinin halka karşı politikası yalnızca çelik işçilerinin grevine yol açmakla kalmadı. Ülke 1926 yılından beri ilk kez bir genel grevin eşiğinde. İngiliz işçi sınıfının mücadelesi ise keskinleşiyor.

Thatcher hükümetinin işçi sınıfının harekete geçmeye zorlayan politikası yalnızca ücretleri dondurmak gayretinden ileri gelmiyor. Bayan Başbakan'ın işçi sendikalarının gücünü kırmak için getirdiği yasa değişiklikleri, işçi temsilcilerinin üzerinde yoğunlaşan baskılar, genel olarak sosyal yardımların azalması ve öteden beri hükümetten yardım gören okul çocuklarına ayrılan fonların günden güne azaltılması işçi sınıfını harekete geçiren faktörlerin başında geliyor.

İngiltere'de devlet sektörü içinde yer alan demir çelik sanayinde kapitalist ekonominin yol açtığı ekonomik dengesizliklerin zararı işçilere ödetilmek istendi. Bu amaçla, 50.000 işçinin bu yıl içinde işten atılacakları açıklanınca işçiler greve gittiler. Grev nedenlerinden birisi de yüzde 17 enflasyonun hüküm sürdüğü İngiltere'de demir çelik işçilerine önerilen ücret zammının yüzde 17 oranında kalması. Demir çelik işçilerinin yanı sıra British Leyland işçileri de, işveren tarafından komünistlikle suçlanan bir işyeri temsilcisinin işten atılmasını protesto etmek için direnişe geçtiler. Demiryolu işçilerinin de yoğunlaşan baskılar nedeniyle greve gidecekleri belirtiliyor.

Galler'de grev bölgesini ziyaret etmek isteyen Bayan Başbakan'ın Sanayi Bakanı Sir Keith Joseph demir çelik işçileri tarafından çürük yumurta yağmuruna tutuldu ve fabrika çevresinden kovalandı. ABD politikasının Avrupa'daki baş temsilcisi Thatcher hükümeti yüzde 20'ye doğru tırmanan enflasyon oranıyla, kabine içinde patlak veren düşünce ayrılıklarıyla iktidara gelişinden bir yıl sonra yolun sonunu görüyor.

Uluslararası Çocuk Yılı Komitesi Başbakanı Brian Jackson da bir zamanların ufkunda güneş batmayan imparatorluğu İngiltere'de Çocuk Yılı'nın bir fiyaskoyla sonuçlandığını söyleyerek Thatcher hükümetinin halka karşı politikasını kanıtlıyor. Çocuk yılında İngiltere'de okullarda verilen yemekler kesilmiş, okulların devlet tarafından sağlanan servis araçları kaldırılmış, ve kreşler için verilen yardımlar kaldırılmış.

1980 yılında İngiltere'de işçilerin açtığı mücadele bayrağı Bayan Başbakan'ın iktidarına büyük bir olasılıkla son verecek.

Demirel'in oluşturduğu MC iktidarlarının hiç biri, ülkenin yaşamsal çıkarlarına bütünüyle ters düşen tercihleri, artık örtüsü iyice aralanan son azınlık MC'si kadar fütursuzca benimsemeye cesaret edebilmiş değildir. 3. MC'nin yüz günlük iktidar dönemine toplu bir biçimde bakıldığında manzara tek kelimeyle dehşet vericidir. Kerhen destekli bir azınlık iktidarı, yüz günde, iç ve dış politikada her biri ülkeyi bir baştan öbürüne sarsması gereken yaşamsal kararları şaşırtıcı bir kolaylıkla uygulamaya koymayı başarmış görünmektedir. O kadar ki, bugün, çok sayıda insan 3. MC'nin bu gücünün, bu serdengeçti tavrının "nerelerden" kaynaklandığının kuşkulu merakı içindedir.

• hüseyin baş

Modelin özü

Yüz günlük uygulamadan sonra varılan nokta hangi model'in oluşturulmakta olduğunu yeteri açıklıkla ortaya koymaktadır. Ana muhalefet partisinin sayın liderinin, tutarlı sol'un yıllardır yazıp çizmesine karşın, Viyana'da Sosyal Demokrat dostlarından öğrendiğini ileri sürdüğü Friedman katkılı bu modelin adı artık kimsenin saklısı değil. 3 MC'nin borazanlarının tümüyle ilkel demagojiye dayalı saptırma çabaları ülkeye dayatılmak istenen modelin ABD emperyalizminin Güney Amerika'da yıllardır uyguladığı etkin bir sömürü modeli olduğu gerçeğini örtbas etmeye yetmemektedir.

Modeli uygulama biçiminden kalkarak tanımlayan, böylece de, Türkiye'ye dayatılmak istenen yeni politikanın Latin Amerika modeliyle uzaktan yakından ilgisi bulunmadığını kanıtlamaya kalkışanlar, boşuna çaba harcamaktadırlar. Modeli tanımlayan onun şu ya da bu ülkedeki uygulanma biçimi değil, özüdür. Daha açık bir deyişle, modeli, benimsenen ve uygulanmaya konan ekonomik ve politik tercihler tanımlamaktadır. Model, biçim olarak, uygulandığı ülkenin özgün koşullarına göre değişebilmektedir. Örneğin kimi ülkede açık dikta yönetimli, kimi ülkede de "parlamento" kisvelidir. Ne var ki, her iki durumda da, modelin özü değişmemekte, hep aynı kalmaktadır. Modelin özü, ülkenin tüm ulusal çıkarlarının ABD emperyalizminin çıkarlarının yedeğine alınmasından ibarettir.

3. MC'nin kerhen destekli iktidarının yüz gün gibi kısa bir sürede bu yönde benimsediği hatta çoğunlukla da uygulamaya koyduğu tercihler gerçekten şaşırtıcıdır. Ulusal ekonomi, benzerine 1950'li yıllarda bile raslanmayan ölçü ve açıklıkta, bütünüyle iç ve dış sermayeye devredilmek istenmektedir. Bu yöndeki girişimlere karşı çıkması doğal olan demokratik güçlerin muhalefeti ise dizi dizi baskı yasalarıyla bertaraf edilmeye çalışılmaktadır. Dış politikada ülkenin ulusal çıkarları misli görülmemiş bir pervasızlıkla ABD emperyalizminin çıkarlarına yedeklenmek istenmektedir. 3. MC iktidarı durup dururken ülkenin sırtına Washington'un saldırgan gerilim politikasının serdengeçti destekçiliği görevini yüklemiştir. Brüksel'de yapılan NATO Konseyi Toplantısında Batı Avrupa'ya yeni nükleer silahların yerleştirilmesiyle ilgili ABD planı, soğuk savaş ya da gerilim ortamından ülkenin sanki çıkarı varmış gibi gönülden desteklenmiş, Washington'a şirin gözükmek için İran'la dostluk bile tehlikeye atılmıştır.

Üçüncü MC'nin Afganistan konusundaki tutumu da yürekler acısıdır. 3. MC'nin dış politikası ABD destekçiliğinde kendisini adeta taraf sayarak bu konuda her türlü ölçüyü elden kaçırmıştır. Kıbrıs harekâtı sırasında ve onu izleyen dönemde çekilen tüm sıkıntılar unutulmuş; ülke, ekonomisi, politikası, ulusal savunmasıyla yeniden aynı bağımlılık çıkmazına sokulmuştur. ABD ile imzalanan SİA anlaşması ülkenin yeniden Washington'un etki alanına sokulduğunun en somut kanıtları arasındadır. Bütün bunlar yetmiyomuş gibi şimdi de Yunanistan'ın yeniden NATO'nun askeri kanadına dönmesi için uğraş verilmektedir. Bu uğraşın Türkiye'yi sosyalist dünya, hele 3. Dünya'nın bağlantısızları nezdinde ne türbir görüntü altına sokacağından ise bütünüyle habersiz görünülmektedir. Gerilim ortamında geçerli olan serdengeçti politikaların, detant ve barış, savaşa galabe çaldığında bunun diyetini ödemeleri mukadderdir. 3. MC'nin içte ve dışta benimsenir göründüğü bağımlılık politikası ülkemizi geri dönülmesi olanaksız yerlere getirmek üzeredir. Tüm demokratik güçler, ülkeye dayatılmak istenen emperyalizm bendeliği modeline tek bir cephe halinde karşı çıkmak zorundadırlar. Güncel görev budur.

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd. Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Yönetim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: Info-Türk Ajansı 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles BELÇİKA Tel 230 34 72 ● İlan Koşulları: Arka kapak renkli 22 500 TL, Arka kapak siyah beyaz 18000 TL, İç sayfalar sütun santimi 200 TL ● Baskı: Daily News

● Abone Koşulları: Yıllık 400 TL, altı aylık 200 TL ● Avrupa: Yıllık 60 DM, altı aylık 30 DM ● Amerika: Yıllık 80 DM, altı aylık 40 DM ● Avustralya-Japonya: Yıllık 100 DM, altı aylık 50 DM.

● Ödeme Adresi:
● AVRUPA: Info-Türk Banka Hesabı: BBL 310-0148714-02 Bruxelles-BELÇİKA